

Naručitelj:

Aluminij Industrija d.o.o.

Baćevići b.b.,
88 000 Mostar

Objekt / dio objekta:

Tvornica aluminija

Baćevići b.b.,
88 000 Mostar

OPERATIVNI PLAN ZA INCIDENTNA ZAGAĐENJA

Voditelj projekta:

Nikica Zovko, dipl.ing.stroj.

Suradnici:

Andrea Drežnjak, mag.preh.ing.

Petar Barišić, mag.biol. i kem.

Inga Knezović, mag.biol.

Interna kontrola:

Sanda Zorić, dipl.ing.sig.

Broj tehničke dokumentacije:

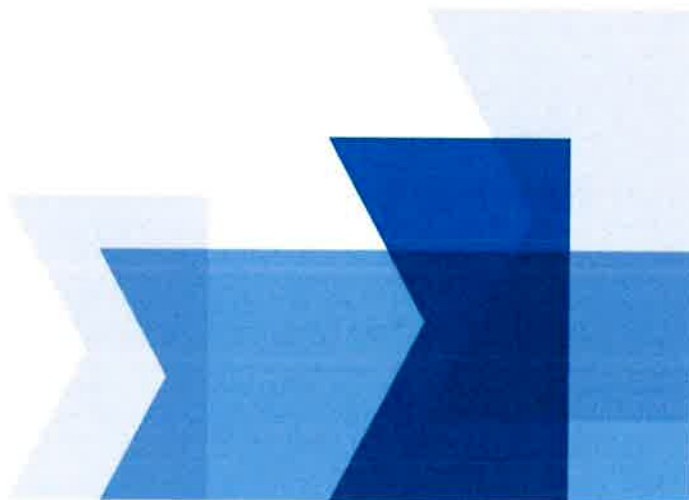
01-2-196-II/22

Direktor:

Sandro Zovko, dipl.ing.el.

Datum:

Veljača, 2022. godine

Sadržaj

1. Opći dio	4
1.1. Opći podaci	4
2. Registracija i ovlaštenje poduzeća	5
2.1. Registracija poduzeća	5
2.2. Ovlaštenje poduzeća	10
3. Uvodni dio	13
3.1. Uvod	13
3.2. Općenito o području za koje se izrađuje operativni plan	13
4. Procjena mogućih načina nastanka i intenziteta incidentnog zagađenja	18
4.1. Opis pogona	18
4.2. Opis tehnološkog procesa	20
4.3. Oprema za smanjenje negativnog utjecaja	22
4.3.2. Separator ulja i masti	22
4.3.3. Biodisk	24
4.3.4. Ostala pomoćna oprema	26
4.4. Aktivnosti koje mogu izazvati incidentno zagađenje	26
4.4.1. Nedovoljan tretman otpadnih voda	26
4.4.2. Istjecanje aditiva, ulja i maziva	27
4.4.3. Neadekvatno zbrinjavanje opasnog otpada	27
5. Procjena ugroženosti voda od incidentnog zagađenja	29

6.	Preventivne mjere za sprječavanje incidentnog zagađenja	32
6.1.	Nedovoljan tretman otpadnih voda	32
6.2.	Oštećenje spremnika ulja i maziva i izlivanje istih	33
6.3.	Neadekvatno zbrinjavanje opasnog otpada	33
7.	Organizacija postupaka, te način provođenja mjera u slučaju incidentnog zagađenja voda	38
7.1.	Organizacija postupka u slučaju incidentnog zagađenja	38
8.	Odgovorne osobe i potrebni stručnjaci za provođenje mjera	43
8.1.	Mobilizacija rukovodećih i stručnih osoba	45
9.	Lista potrebne opreme i sredstava za provođenje mjera	49
10.	Lista sudjelovanja drugih fizičkih i pravnih osoba u postupcima provođenja potrebnih mjera i intervencija	51
10.1.	I i II stupanj ugroženosti voda	52
10.2.	III stupanj ugroženosti voda	54
11.	Program osposobljavanja stručnjaka	57
11.1.	Program vježbe	57
12.	Program provjere provođenja operativnog plana	60
13.	Način i sredstva informiranja javnosti o incidentnom zagađenju	62
14.	Financijska sredstva potrebna za provođenje operativnih planova	64

1. Opći dio

1.1. Opći podaci

Naručitelj: **Aluminij Industrija d.o.o.**
Baćevići b.b.,
88 000 Mostar

Objekt / dio objekta: **Tvornica aluminija**
Baćevići b.b.,
88 000 Mostar

Projekt: **Operativni plan za incidentna zagađenja**

Broj projekta: 01-2-196-II/22

Izvršitelj posla: **ZAGREBINSPEKT d.o.o. Mostar**
Rudarska 247, 88000 Mostar, BiH
telefon: + 387 36 334 280, fax: + 387 36 334 281
web: www.zgi.eu
e-mail: info@zgi.eu
laboratorij@zgi.eu

Direktor: Sandro Zovko, dipl.ing.el.

Voditelj projekta: Nikica Zovko, dipl.ing.stroj.

Suradnici: Andrea Drežnjak, mag.preh.ing.
Petar Barišić, mag.biol. i kem.
Inga Knezović, mag.biol.

Interna kontrola: Sanda Zorić, dipl.ing.sig.

Datum izrade: Veljača, 2022.

2. Registracija i ovlaštenje poduzeća

2.1. Registracija poduzeća

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
KANTON: HERCEGOVAČKO-NERETVANSKI
Općinski sud u Mostaru

Općinski sud u Mostaru, po rukovoditelju registra Dani Kajić, a rješavajući po zahtjevu: "ZAGREBINSPEKT" d.o.o. Mostar, a na temelju člana 78 Zakona o registraciji poslovnih subjekata u F BiH (Službene novine br.27/05), dana 14. 01. 2021. godine, donio je:

AKTUELNI IZVOD IZ SUDSKOG REGISTRA

U sudski registar, kod subjekta upisa: "ZAGREBINSPEKT" d.o.o. Mostar, upisani su slijedeći podaci:

Matični broj subjekta upisa: 1-7812
JIB: 4227203090004
Carinski broj:
Firma: "ZAGREBINSPEKT" poduzeće za kontrolu i inženjering d.o.o. Mostar
Skrraćena oznaka firme: ZGI d.o.o. Mostar
Sjedište: Rudarska 247, Mostar, Mostar

Osnivači subjekta upisa

Prezime i ime	Adresa
Zovko Nikica	Bijeli Brijeg 3 niz 3 ulaz A, Mostar
Zovko Vesela	Bijeli Brijeg 3 niz 3 ulaz A, Mostar

KAPITAL SUBJEKTA UPISA

Ugovoreni (upisani) kapital:	10.500,00
Uplaćeni kapital:	10.500,00

UDIO OSNIVAČA U KAPITALU

Osnivač	Ugovoreni kapital	Procenat
Zovko Nikica	7.750,00	73,8095 %
Zovko Vesela	2.750,00	26,1905 %

Strana 1/5

DJELATNOST SUBJEKTA UPISA - u unutrašnjem prometu

Sifra	Naziv
02.40	Pomoćne usluge u šumarstvu
09.10	Pomoćne djelatnosti za vadenje nafte i prirodnog plina
09.90	Pomoćne djelatnosti za ostalo vadenje ruda i kamena
38.32	Reciklaža posebno izdvojenih materijala
39.00	Djelatnosti sanacije okoliša te ostale usluge upravljanja otpadom
41.10	Organizacija izvođenja građevinskih projekata
42.21	Gradnja cjevovoda za tečnosti i plinove
42.22	Gradnja vodova za električnu struju i telekomunikacije
42.91	Gradnja hidrograđevinskih objekata
42.99	Gradnja ostalih građevina niskogradnje, d. n.
43.12	Pripremni radovi na gradilištu
43.13	Ispitivanje terena za gradnju bušenjem i sondiranjem
43.21	Elektroinstalacijski radovi
43.22	Uvođenje instalacija vodovoda, kanalizacije i plina i instalacija za grijanje i klimatizaciju
43.29	Ostali građevinski instalacijski radovi
43.39	Ostali završni građevinski radovi
43.99	Ostale specijalizirane građevinske djelatnosti, d. n.
45.11	Trgovina automobilima i motornim vozilima lake kategorije
45.19	Trgovina ostalim motornim vozilima
45.20	Održavanje i popravak motornih vozila
45.31	Trgovina na veliko dijelovima i priborom za motorna vozila
45.32	Trgovina na malo dijelovima i priborom za motorna vozila
45.40	Trgovina motociklima, dijelovima i priborom za motocikle te održavanje i popravak motocikala
46.11	Posredovanje u trgovini poljoprivrednim sirovinama, živim životinjama, tekstilnim sirovinama i poluproizvodima
46.12	Posredovanje u trgovini gorivima, rudama, metalima i industrijskim hemikalijama
46.13	Posredovanje u trgovini drvenom građom i građevinskim materijalom
46.14	Posredovanje u trgovini mašinama, industrijskom opremom, brodovima i avionima
46.15	Posredovanje u trgovini namještajem, proizvodima za domaćinstvo i željeznom robom
46.16	Posredovanje u trgovini tekstilom, odjećom, krznom, obućom i kožnim proizvodima
46.17	Posredovanje u trgovini hranom, pićima i duhanom
46.18	Posredovanje u trgovini specijaliziranoj za određene proizvode ili grupe ostalih proizvoda
46.19	Posredovanje u trgovini raznovrsnim proizvodima
46.21	Trgovina na veliko žitaricama, sirovim duhanom, sjemenjem i hranom za životinje
46.22	Trgovina na veliko cvijećem i sadnicama
46.23	Trgovina na veliko živim životinjama
46.24	Trgovina na veliko sirovim, štavljenim i dovršenim kožama
46.31	Trgovina na veliko voćem i povrćem
46.32	Trgovina na veliko mesom i mesnim proizvodima
46.33	Trgovina na veliko mlijekom, mliječnim proizvodima, jajima, jestivim uljima i mastima
46.34	Trgovina na veliko pićima
46.35	Trgovina na veliko duhanskim proizvodima
46.36	Trgovina na veliko šećerom, čokoladom i slatkisima
46.37	Trgovina na veliko kafom, čajem, kakaom i začinima
46.38	Trgovina na veliko ostalom hranom, uključujući ribe, ljuskare i mekušce
46.39	Nespecijalizirana trgovina na veliko hranom, pićima i duhanskim proizvodima
46.41	Trgovina na veliko tekstilom

Strana 2/5

46.42	Trgovina na veliko odjećom i obućom
46.43	Trgovina na veliko električnim aparatima za domaćinstvo
46.44	Trgovina na veliko porculanom, proizvodima od stakla i sredstvima za čišćenje
46.45	Trgovina na veliko parfemima i kozmetikom
46.47	Trgovina na veliko namještajem, tepisima i opremom za rasvjetu
46.48	Trgovina na veliko satovima i nakitom
46.49	Trgovina na veliko ostalim proizvodima za domaćinstvo
46.51	Trgovina na veliko računarima, perifernom opremom i softverom
46.52	Trgovina na veliko elektroničkim i telekomunikacijskim dijelovima i opremom
46.61	Trgovina na veliko poljoprivrednim mašinama, opremom i priborom
46.62	Trgovina na veliko alatnim mašinama
46.63	Trgovina na veliko mašinama za rudarstvo i građevinarstvo
46.64	Trgovina na veliko mašinama za tekstilnu industriju te mašinama za šivanje i pletenje
46.65	Trgovina na veliko kancelarijskim namještajem
46.66	Trgovina na veliko ostalim kancelarijskim mašinama i opremom
46.69	Trgovina na veliko ostalim mašinama i opremom
46.71	Trgovina na veliko krutim, tečnim i plinovitim gorivima i srodnim proizvodima
46.72	Trgovina na veliko metalima i metalnim rudama
46.73	Trgovina na veliko drvom, građevinskim materijalom i sanitarnom opremom
46.74	Trgovina na veliko metalnom robom, instalacijskim materijalom, uređajima i opremom za vodovod i grijanje
46.75	Trgovina na veliko hemijskim proizvodima
46.76	Trgovina na veliko ostalim poluproizvodima
46.77	Trgovina na veliko ostacima i otpacima
46.90	Nespecijalizirana trgovina na veliko
47.11	Trgovina na malo u nespecijaliziranim prodavnicama pretežno hranom, pićima i duhanskim proizvodima
47.19	Ostala trgovina na malo u nespecijaliziranim prodavnicama
47.21	Trgovina na malo voćem i povrćem u specijaliziranim prodavnicama
47.22	Trgovina na malo mesom i mesnim proizvodima u specijaliziranim prodavnicama
47.23	Trgovina na malo ribama, ljuskarima i mekušcima u specijaliziranim prodavnicama
47.24	Trgovina na malo hljebom, proizvodima od brašna, kolačima i slatkšima u specijaliziranim prodavnicama
47.25	Trgovina na malo pićima u specijaliziranim prodavnicama
47.26	Trgovina na malo duhanskim proizvodima u specijaliziranim prodavnicama
47.29	Ostala trgovina na malo prehrambenim proizvodima u specijaliziranim prodavnicama
47.30	Trgovina na malo motornim gorivima u specijaliziranim prodavnicama
47.41	Trgovina na malo računarima, perifernim jedinicama i softverom u specijaliziranim prodavnicama
47.42	Trgovina na malo telekomunikacijskom opremom u specijaliziranim prodavnicama
47.43	Trgovina na malo audio i videoopremom u specijaliziranim prodavnicama
47.51	Trgovina na malo tekstilom u specijaliziranim prodavnicama
47.52	Trgovina na malo metalnom robom, bojama i staklom u specijaliziranim prodavnicama
47.53	Trgovina na malo tepisima i prostiračima za pod, zidnim i podnim oblogama u specijaliziranim prodavnicama
47.54	Trgovina na malo električnim aparatima za domaćinstvo u specijaliziranim prodavnicama
47.59	Trgovina na malo namještajem, opremom za rasvjetu i ostalim proizvodima za domaćinstvo u specijaliziranim prodavnicama
47.61	Trgovina na malo knjigama u specijaliziranim prodavnicama
47.62	Trgovina na malo novinama, papirnom robom i pisačim priborom u specijaliziranim prodavnicama
47.63	Trgovina na malo muzičkim i videozapisima u specijaliziranim prodavnicama
47.64	Trgovina na malo sportskom opremom u specijaliziranim prodavnicama
47.65	Trgovina na malo igrama i igračkama u specijaliziranim prodavnicama

47.71	Trgovina na malo odjećom u specijaliziranim prodavnicama
47.72	Trgovina na malo obućom i proizvodima od kože u specijaliziranim prodavnicama
47.75	Trgovina na malo kozmetičkim i toaletnim proizvodima u specijaliziranim prodavnicama
47.76	Trgovina na malo cvijećem, sadnicama, sjemenjem, gnojivom, kućnim ljubimcima i hranom za kućne ljubimce u specijaliziranim prodavnicama
47.77	Trgovina na malo satovima i nakitom u specijaliziranim prodavnicama
47.78	Ostala trgovina na malo novom robom u specijaliziranim prodavnicama
47.79	Trgovina na malo rabljenom robom u specijaliziranim prodavnicama
47.81	Trgovina na malo hranom, pićima i duhanskim proizvodima na štandovima i tržnicama
47.82	Trgovina na malo tekstilom, odjećom i obućom na štandovima i tržnicama
47.89	Trgovina na malo ostalom robom na štandovima i tržnicama
47.91	Trgovina na malo putem pošte ili interneta
47.99	Ostala trgovina na malo izvan prodavnica, štandova i tržnica
52.29	Ostale pomoćne djelatnosti u prevozu
58.11	Izdavanje knjiga
58.14	Izdavanje časopisa i periodičnih publikacija
58.29	Izdavanje ostalog softvera
62.01	Računarsko programiranje
62.02	Savjetovanje u vezi s računarima
62.09	Ostale uslužne djelatnosti u vezi s informacijskom tehnologijom i računarima
63.99	Ostale informacijske uslužne djelatnosti, d. n.
66.21	Procjena rizika i štete
71.11	Arhitektonske djelatnosti
71.12	Inženjerske djelatnosti i s njima povezano tehničko savjetovanje
71.20	Tehničko ispitivanje i analiza
72.11	Istraživanje i eksperimentalni razvoj u biotehnologiji
72.19	Ostalo istraživanje i eksperimentalni razvoj u prirodnim, tehničkim i tehnološkim naukama
72.20	Istraživanje i eksperimentalni razvoj u društvenim i humanističkim naukama
73.11	Agencije za promociju (reklamu i propagandu)
73.12	Oglašavanje putem medija
73.20	Istraživanje tržišta i ispitivanje javnog mnjenja
74.90	Ostale stručne, naučne i tehničke djelatnosti, d. n.
82.30	Organizacija sastanaka i poslovnih sajmova
82.99	Ostale poslovne pomoćne uslužne djelatnosti, d. n.
84.13	Reguliranje i doprinos poboljšavanju poslovanja u privredi
85.12	Tehničko i stručno srednje obrazovanje
85.59	Ostalo obrazovanje i poučavanje, d. n.
85.60	Pomoćne uslužne djelatnosti u obrazovanju
96.02	Frizerski i drugi tretmani za uljepšavanje
96.04	Djelatnosti za njegu i održavanje tijela
96.09	Ostale lične uslužne djelatnosti, d. n.

DJELATNOST SUBJEKTA UPISA - u vanjskotrgovinskom prometu

- Vanjska trgovina (uvoz-izvoz) proizvodima iz okvira registrirane djelatnosti unutarnjeg prometa,
- Prodaja robe iz slobodnih carinskih prodavaonica,
- Posredovanje i zastupanje u prometu roba i usluga,
- Zastupanje inozemnih firmi i konsignacija,
- Usluge međunarodnog otpremništva,
- Međunarodni prometno-agencijski poslovi,

PODRUŽNICE SUBJEKTA UPISA

Naziv: "ZAGREBINSPEKT" poduzeće za kontrolu i inženjering d.o.o. Mostar Podružnica Tuzla - BRISANA
 Skraćeni naziv:
 Poreski podbroj: 4227203090012
 Sjedište: Maršala Tita do broja 14, Tuzla, opština: Tuzla
 Akt o osnivanju poslovne jedinice: Odluka o osnivanju podružnice društva sa sjedištem u Tuzli br. OPU-IP: 50/2019 od 25. 01. 2019g.

Djelatnost podružnice

U okviru registrirane djelatnosti matične kuće-osnivača.

Lice ovlašteno za zastupanje podružnice

Zovko Sandra, rukovoditelj podružnice, bez ograničenja

Naziv: ZAGREBINSPEKT poduzeće za kontrolu i inženjering d.o.o. Mostar Podružnica Ljubinje - BRISANA
 Skraćeni naziv:

Poreski podbroj: 1-7812 01
 Sjedište: Ul. Kozjića bb., Ljubinje, opština: Ljubinje
 Akt o osnivanju poslovne jedinice: Odluka

Djelatnost podružnice

U okviru registrirane djelatnosti matične kuće-osnivača.

Lice ovlašteno za zastupanje podružnice

Zovko Sandro, rukovoditelj, Bez ograničenja ovlaštenja

LICA OVLAŠTENA ZA ZASTUPANJE SUBJEKTA UPISA

U unutrašnjem i vanjskotrgovinskom prometu

Zorić Sanda, izvršni direktor

bez ograničenja

Zovko Sandro, direktor

bez ograničenja

NAPOMENA

Dnšitvo je do 20. 06. 2016g. poslovalo pod skraćenim nazivom/tvrtkom: "ZAGREBINSPEKT" d.o.o. Mostar

2.2. Ovlaštenje poduzeća

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
Federalno ministarstvo poljoprivrede,
vodoprivrede i šumarstva

BOSNIA AND HERZEGOVINA
FEDERATION OF BOSNIA AND HERZEGOVINA
FBiH Ministry of Agriculture, Water Management and
Forestry

Broj: UP-I-07-02-21/2-722-1/21

Datum: 30.07.2021. godine

Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva na osnovu člana 7. Pravilnika o uvjetima i kriterijima koje mora ispunjavati pravno lice za izradu dokumentacije na osnovu koje se izdaju vodni akti ("Službene novine Federacije BiH", br. 17/08 i 38/12) i člana 200. Zakona o upravnom postupku ("Službene novine Federacije BiH", br. 2/98 i 48/99), rješavajući po zahtjevu ZAGREBINSPEKT d.o.o. Mostar za izdavanje ovlaštenja za izradu dokumentacije za složene vodne objekte i aktivnosti d o n o s i

RJEŠENJE

1. ZAGREBINSPEKT d.o.o. Mostar daje se ovlaštenje za obavljanje poslova izrade dokumentacije na osnovu koje se izdaju vodni akti za složene vodne objekte i aktivnosti propisane u grupi A člana 4. Pravilnika.
2. Ovlaštenje iz tačke 1. ovog Rješenja izdaje se na period od dvije godine.
3. Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva će ovo Rješenje evidentirati u listu "A" na kojoj se upisuju pravna lica kojima je izdato Ovlaštenje za složene vodne objekte i aktivnosti. Navedena lista bit će objavljena na web-stranici ovog Ministarstva i web-stranicama Agencija za vodna područja.
4. ZAGREBINSPEKT d.o.o. Mostar obavezan je ovom Ministarstvu dostaviti obavijest o promjeni uvjeta iz člana 5. Pravilnika (posebno vezano za kvalifikacionu strukturu uposlenika u stalnom radnom odnosu za vrijeme trajanja ovog ovlaštenja) u roku od 15 dana od dana nastale promjene. Ukoliko isti ne dostavi obavijest u ovom roku, a Ministarstvo na drugi način utvrdi da je promjena nastupila, Ministarstvo će ukinuti izdato Ovlaštenje, brisati pravno lice sa liste i u periodu od dvije godine neće razmatrati njegov zahtjev za dobivanje Ovlaštenja.
5. Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja.

Obrazloženje

ZAGREBINSPEKT, ul. Rudarska 247, 88.000 Mostar je podnio zahtjev ovom Ministarstvu za izdavanje ovlaštenja za izradu dokumentacije na osnovu koje se izdaju vodni akti za složene vodne objekte ili aktivnosti koji je zaprimljen 14.07.2021. godine.

Razmatrajući predmetni zahtjev i priloženu dokumentaciju, Komisija imenovana Rješenjem ovog Ministarstva broj: 11-04/3-594/21 od 09.03.2021. godine utvrdila je da je za uposlenicu Marinu (Kovač) Nedić dostavljena ovjerena kopija diplome za akademski stepen magistra inženjerka kemijskog inženjerstva, koja je stečena na Sveučilištu u Splitu Republika Hrvatska 15.10.2014. godine. Obzirom da je diploma stečena u državi nastaloj raspadom SFRJ, nakon 06.04.1992. godine dostavljeni zahtjev je potrebno dopuniti, te je Ministarstvo aktom UP-I-07-02-21/2-722/21 od 23.07.2021. godine od podnosioca zahtjeva zatražilo da dostavi ovjerenu kopiju nostrifikacije dostavljene diplome kako bi se utvrdilo da je ukupno stečeno 240 ECTS bodova. Također, zatraženo je da podnosilac zahtjeva za sve

Sarajevo, ul. Hamdija Čemerika 2, tel: +387 33 72 66 34, fax: +387 33 72 66 66, e-mail: sektorvoda@fmp.gov.ba

upostenike dostavi uvjerenje da su uposleni u stalnom radnom odnosu sa punim radnim vremenom i popis realiziranih referentnih poslova u zadnje dvije godine.

Nakon što je podnosilac zahtjeva dostavio traženu dopunu dokumentacije utvrđeno je da ispunjava uslove za izdavanje ovlaštenja, jer je dostavio propisanu dokumentaciju u skladu sa odredbama čl. 5. i 7. Pravilnika o uvjetima i kriterijima koje mora ispunjavati pravno lice za izradu dokumentacije na temelju koje se izdaju vodni akti. Također je utvrđeno da je u skladu sa Zakonom o federalnim upravnim taksama i Tarifi federalnih upravnih taksi ("Službene novine Federacije BiH", br. 6/98, 8/00, 45/10 i 43/13) ZAGREBINSPEKT d.o.o. Mostar uplatio taksu iz tarifnog broja 43. u iznosu od 50,00 KM kod Union Banke d.d. Sarajevo na račun broj: 102-050-00001066-98 pod vrstom prihoda 722112.

S obzirom na naprijed navedeno, postupajući u skladu sa članom 7. označenog Pravilnika i članom 200. Zakona o upravnom postupku, utvrđeno je da podnosilac zahtjeva ispunjava propisane uslove, pa je odlučeno kao u dispozitivu ovog rješenja.

POUKA O PRAVNOM LIJEKU:

Ovo rješenje je konačno u upravnom postupku i protiv istog nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor tužbom kod Kantonalnog suda u Sarajevu, u roku od 30 dana od dana prijema ovog rješenja.

Tužba se predaje u dva primjerka neposredno sudu ili šalje putem pošte preporučeno i taksirana sa 100 KM. Uz tužbu se prilaže osporeno rješenje u originalu ili ovjerenoj kopiji.

Dostaviti:

1. ZAGREBINSPEKT d.o.o. Mostar
ul. Rudarska 247, 88.000 MOSTAR
2. Sektor za vode.
3. a/a.

3.

UVODNI DIO

---

3. Uvodni dio

3.1. Uvod

Na temelju članka 12. *Pravilnika o postupcima i mjerama u slučajevima akcidenta na vodama i obalnom vodnom zemljištu* (Sl. Novine FBiH br. 71/09i 102/18) izrađen je sadržaj za Operativni plan poduzeća Aluminij Industrija d.o.o., Baćevići b.b. Mostar, za poslovni kompleks za izradu aluminija smještenog na lokaciji Baćevići b.b., Mostar za slučaj incidentnog zagađenja voda. Operativnim planom utvrđuju se postupci i mjere koje se poduzimaju u slučajevima akcidenta na vodama i obalnom vodnom zemljištu, s ciljem provođenja zaštite voda i voda mora u slučajevima incidentnog zagađenja voda.

3.2. Općenito o području za koje se izrađuje operativni plan

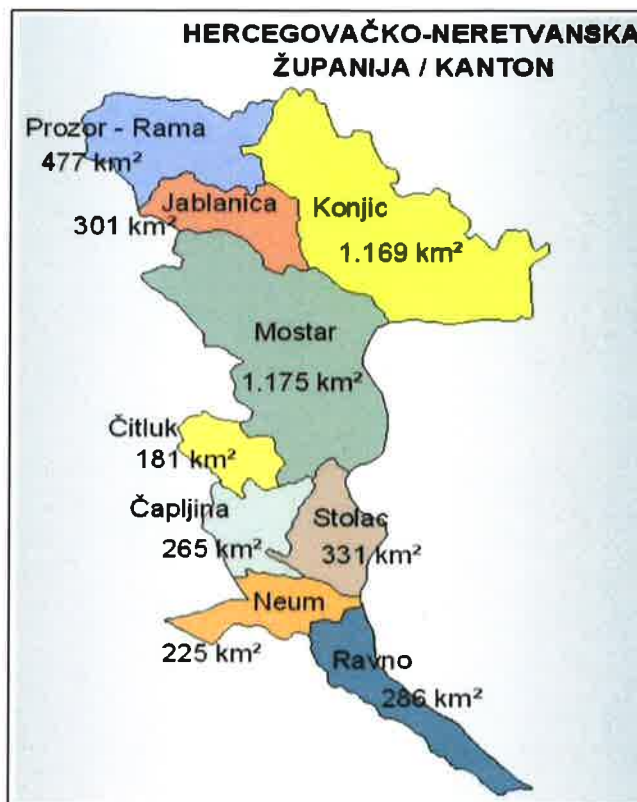

Tvornica aluminija (Pogon za lijevanje aluminija i njegovih legura) u posjedu¹ poduzeća Aluminij Industrija d.o.o. smještena je u mostarskom prigradskom naselju Baćevići uz rijeku Neretvu, između naselja Ortiješ, Baćevići, Jasenica i Rodoč, cca. 9 km jugoistočno od Mostara.

Hercegovačko – neretvanska županija, smještena je na jugu Bosne i Hercegovine i pruža se od središnjih planina Bjelašnice, Ivana i Zelengore na sjeveru, pa sve do Jadranskog mora na samom jugu, gdje u Neumu ima izlaz na more. Sama županija pretežno zauzima prostor oko toka rijeke Neretve i sastavljena je od 9 općina.

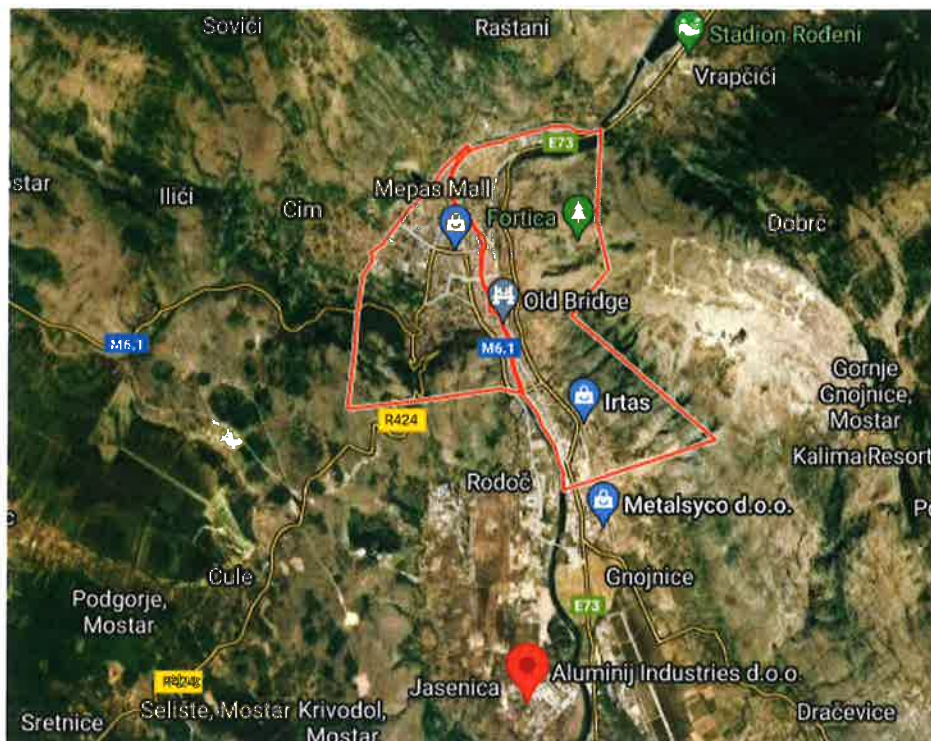
¹Objekti i zemljište su u posjedu poduzeća Aluminij Industrija putem koncesije, a vlasnik zemljišta i objekata je poduzeće Aluminij d.d. Mostar.

Slika 1 Položaj općina u Hercegoviačko – neretvanskoj županiji

Grad Mostar je najveći grad u Hercegovini. Smješten je na jugu Bosne i Hercegovine na rijeci Neretvi, a obuhvaća područje od 1175 km². Mostar je smješten u kotlini međen je brdima Planinica, Brkanovo brdo, Hum, Žovnica i Podveležje, a sa sjeverne i istočne strane nad gradom se nadvijaju planine Prenj i Velež.

Cjelokupno područje Hercegoviačko – neretvanske županije pripada slivu Jadranskog mora. Neretva je najduža površinska rijeka Hercegovine (238 km).

Slika 2 Prikaz makrolokacije predmetnog poduzeća

Do tvornice aluminija može se doći preko M17 i preko „Nove gradske magistrale” u smjeru juga, a iz oba smjera se dolazi na cestu Put za Aluminij, koja vodi u Bačeviče i do same tvornice.

Tvornica aluminija sastoji se od više pogona, a trenutno je u funkciji samo pogon lijevaonice aluminija, dok se u sljedećih pet godina planira pokrenuti i pogon tvornice anoda.

Slika 3 Prikaz mikrolokacije predmetnog poduzeća

Na temelju članka 12. *Pravilnika o postupcima i mjerama u slučajevima akcidenta na vodama i obalnom vodnom zemljištu* (Sl. Novine F BiH br. 71/09, 102/18) Operativni plan za slučaj incidentnog zagađenja voda sadrži:

1. Procjenu mogućih načina nastanka i intenziteta incidentnog zagađenja;
2. Procjenu ugroženosti voda od incidentnog zagađenja;
3. Preventivne mjere za sprječavanje nastajanja takvog zagađenja;
4. Organizaciju postupaka, te način provođenja mjera u slučaju incidentnog zagađenja voda;
5. Odgovorne osobe i potrebne stručnjake za provođenje mjera;
6. Liste potrebne opreme i sredstava za provođenje mjera;
7. Plan sudjelovanja drugih fizičkih i pravnih osoba u postupcima provođenja potrebnih mjera i intervencija;
8. Program osposobljavanja stručnjaka;
9. Program provjere provođenja operativnog plana;
10. Način i sredstva informiranja javnosti o incidentnom zagađenju;
11. Financijska sredstva potrebna za provođenje operativnih planova.

4.

**PROCJENA MOGUĆIH NAČINA NASTANKA I INTENZITETA
INCIDENTNOG ZAGAĐENJA**

---

4. Procjena mogućih načina nastanka i intenziteta incidentnog zagađenja

---

4.1. Opis pogona

Osnovna djelatnost poduzeća Aluminij Industrija d.o.o. je proizvodnja i prodaja aluminijskih proizvoda od čistog i od legiranog aluminija, u formi malih ingota, blokova i trupaca.

Proizvodni kompleks se sastoji od:

- elektrolize,
- pogon za proizvodnju anoda (tvornica anoda),
- ljevaonica za oblikovanje sirovog aluminija,
- pogon za obradu plinova,
- ispravljačka stanica za pretvaranje izmjenične u istosmjernu struju,
- radionica za strojno, elektro, automehaničarsko i vatrostalno održavanje,
- laboratorij,
- plinska stanica (skladište UNP-a i IRS).

Unutar takvog koncepta izgrađenosti objekata, smješteni su objekti zajedničke namjene, upravnog, energetskog karaktera, pomoćni objekti tehnološke namjene (skladišta, filtracijski objekti, i dr.)

Potrebno je napomenuti da je ugovorom sklopljenim između Aluminij d.d. Mostar i Aluminij Industrija d.o.o. Mostar regulirano da predmetno poduzeće može upravljati i koristiti sljedećim objektima:

- pogon za proizvodnju anoda,
- ljevaonica za oblikovanje sirovog aluminija,
- ispravljačka stanica za pretvaranje izmjenične u istosmjernu struju,
- radionica za strojno, elektro, automehaničarsko i vatrostalno održavanje,
- laboratorij,
- plinska stanica (skladište UNP i IRS).

Društvo Aluminij Industrija d.o.o. je također ishodilo suglasnost od poduzeća Aluminij d.d. Mostar da podnese zahtjev za izdavanje okolišne dozvole za cjelokupni kompleks iako neće

koristiti sve objekte koji se nalaze na prostoru proizvodnog kompleksa kojim je upravljalo poduzeće Aluminij d.d. Mostar.

Također, što se tiče pogona Anode on još nije u funkciji, ali predmetno poduzeće planira tijekom sljedećeg razdoblja ponovno pokrenuti proizvodnju u ovome pogonu.

Trenutni nominalni kapacitet tvornice aluminija je više od 120 000 t/god gotovih proizvoda.

Slika 4 Raspored glavnih objekata u tvornici aluminija

Opskrba vodom

Tvornica se vodom snabdijeva iz više izvora za različite potrebe:

- Javni gradski vodovod (pitka i sanitarna voda),
- Vodozahvat na rijeci Neretvi u Bačevićima (tehnološka, hidrantska i voda za zalijevanje travnjaka),
- Bunarska voda tehnološka voda, hidrantska i voda za zalijevanje travnjaka).

Nastanak i odvodnja otpadnih voda

U krugu pogona tvornice aluminija nastaju tri vrste otpadnih voda:

- Sanitarno – fekalne otpadne vode
- Potencijalno zauljene otpadne vode
- Tehnološke otpadne vode.

Otpadne vode u tvornici aluminija nastaju kod sistema hlađenja u podstanici i ljevaonici. Sve otpadne vode idu preko sustava za pročišćavanje voda (flotator/separator), a sanitarne otpadne vode idu i preko biološkog pročišćavača voda (bio-rotor), a zatim zajedno s rashladnim i oborinskim vodama se ispuštaju u rijeku Neretvu.

4.2. Opis tehnološkog procesa

U pogonu Ljevaonice vrši se osnovno pročišćavanje tekućeg aluminija i njegovo lijevanje u asortiman ingota, blokova i trupaca.

Metalurški proces obrade tekućeg metala sastoji se od više operacija, i to:

- Odstranjivanje metalnih uključaka iz taline (oksida aluminija, magnezija i dr.),
- Odstranjivanje plinova iz taline – degazacija,
- Odstranjivanje nepoželjnih metala iz taline (rafinacija) i
- Modifikacija taline (sitno zrnata struktura).

U peći se dodaju razne vrste metala koje služe za legiranje, kako bi se dobio aluminij zahtijevane kvalitete. Nakon završenog metalurškog tretmana aluminij se preko žljebova uređaja za degazaciju, prelijeva u kalupe koji služe za lijevanje aluminija u ingote, trupce i dr.

U pogonu ljevaonice instalirano je 10 peći za lijevanje.

Slika 5 Lijevanje aluminija kroz žljebove

Slika 6 Peći za termičku (metaluršku) obradu u pogonu ljevaonice

Slika 4 Vađenje ohlađenih trupaca iz kalupa nakon lijevanja

4.3. Oprema za smanjenje negativnog utjecaja

U poduzeću Aluminij Industrija d.o.o. sljedeća je oprema za smanjenje negativnog utjecaja:

- Sustav kanala za odvod,
- Separator masti i ulja,
- Biodisk,
- Ostala pomoćna oprema.

4.3.1. Sustav kanala za odvod

Po lokaciji predmetnog kompleksa izveden je sustav kanala, odvoda i slivnika koji skupljaju oborinske vode koje se smatraju potencijalno zauljene jer su u kontaktu sa radnim površinama, gdje se uslijed tehnološkog procesa koriste ulja i maziva.

Potencijalno zauljena otpadna voda koje se prikuplja putem internog sustava sabirnih kanala i cijevi se odvodi na separator/flotator na tretman prije ispuštanja u recipijent.

4.3.2. Separator ulja i masti

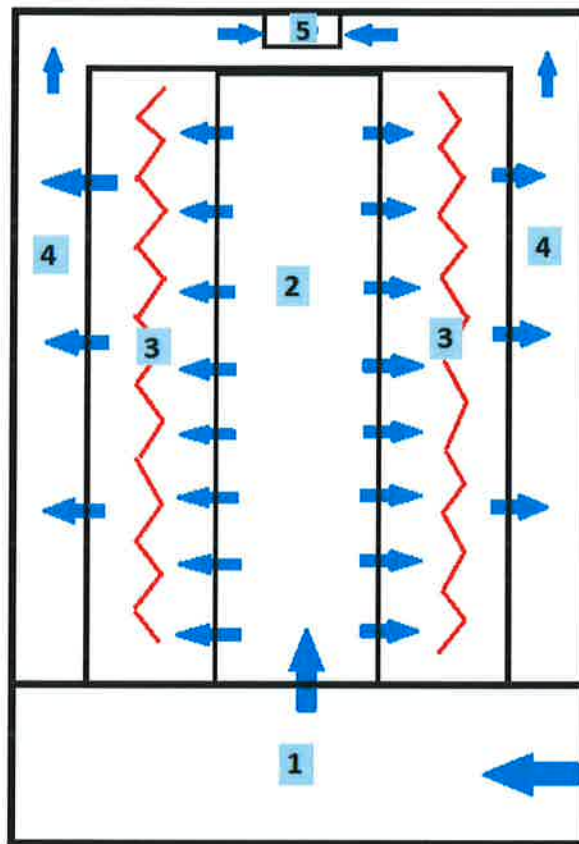

Tehnološke otpadne vode trenutno nastaju samo u pogonu ljevaonice, a u skorije vrijeme, po planu predmetnog poduzeća, unutar narednih 5 godina nastajati će i iz pogona anode.

Tehnološka otpadna voda koja dolazi iz ljevaonice koristi se za hlađenje kalupa, kako bi se metal prije ohladio, te ne dolazi direktno u doticaj sa metalom. Također tehnološka voda koristi se i za održavanje i ispiranje pogona (dijelova). Tehnološka voda nije opterećena kemikalijama, ali može sadržavati masti i ulja te sitne opiljke od aluminijske.

Iz tog razloga, prije ispuštanja u recipijent, tehnološka voda se tretira preko separatora/flotatora, koji istodobno obavlja funkciju taložnika i separatora masti i ulja sa koalescentnim filterom.

Separator/flotator ima više komora, kroz koje voda cirkulira kroz otvore u dnu strukture kako bi se efektivno uklonilo ulje i masti koja ostaje na površini vode u prvoj i drugoj komori.

Slika 8 Shematski prikaz separatora/flotatora

Na slici iznad prikazan je shematski prikaz separatora/flotatora, gdje plave strelice označavaju smjer kretanja vode kroz separator. Brojem 1 označena je ulazna komora separatora/flotatora u koju dolazi tehnološka voda. Iz ulazne komore, voda kroz otvore u dnu ulazi u komoru broj 2, koja služi za odvajanje krupnih čestica i djeluje kao taložnik. Iz druge komore, voda opet kroz sustav otvora koji se nalaze ispod površine vode, prelazi u treće komore (3), jedna s lijeve, druga s desne strane u kojima se nalaze nabrani filteri za filtraciju finih čestica ulja iz vode. Iz ovih komora voda, opet sustavom otvora ispod površine vode prelazi u četvrtu komoru (4), iz koje ulazi u izlaznu cijev iz separatora koja vodi do recipijenta (5).

Slika 9 Separator/flotatoru tvornici aluminija

4.3.3. Biodisk

Nastala fekalna otpadna voda cjelokupnog poslovnog objekta tvornice aluminija se odvodi na tretman pročišćavanja na biodisk za fekalnu otpadnu vodu. Nakon što prođe tretman na biodisku, pročišćena sanitarno – fekalna otpadna voda odlazi podzemnim kanalom prema separatoru/flotatoru.

U kompleksu tvornice aluminija instaliran je uređaj za biološko pročišćavanje otpadnih voda proizvođača Korona, Rijeka, Republika Hrvatska. Tip pročišćavača koji je ugrađen je biodisk modul BDM Korona, kapaciteta 400 ES-a.

Uređaj Biodisk modul Korona, koristi se za pročišćavanje voda iz objekata koji nemaju mogućnost priključka na gradsku kanalizaciju i max kapaciteta su do 2000 E.S.

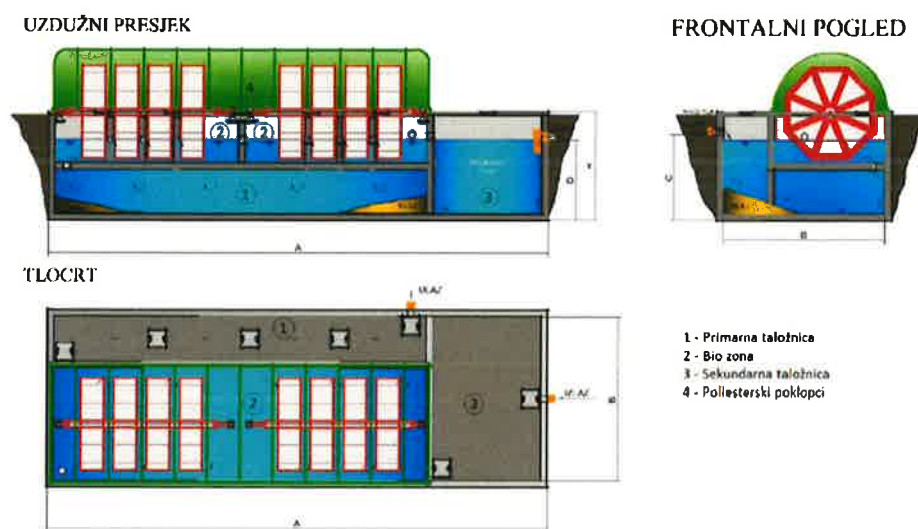
Princip rada biodiska je takav da voda dotječe gravitacijski u primarnu taložnicu, nakon čega prelazi u bio – zonu sa poluuronjenim rotirajućim diskovima koji su natkriveni polietilenskim poklopcima. Veličina odnosno promjer diskova ovisi o broju E.S.-a za koji se izrađuju (kapacitetu) obično do 3 m.

Slika 10 Tip pročistača koji je ugrađen u tvornici aluminija

Slika 11 Prikaz rotirajuće strukture bodiska

Slika 12 Shematski prikaz biodisk modula

Tijekom laganog kruženja diskova kroz otpadnu vodu, na diskovima se stvara biofilm sačinjen od kolonija aerobnih bakterija, koje pospješuju razgradnju organske tvari. Nakon izlaska iz bio – zone voda odlazi u sekundarnu taložnicu u kojoj se vrši finalno taloženje organske tvari. Voda na izlazu iz uređaja je bistra, obogaćena kisikom i bez neugodnih mirisa.

Nakon što prođe tretman na biodisku, pročišćena sanitarno – fekalna otpadna voda odlazi podzemnim kanalom prema separatoru/flotatoru i spaja se sa tehnološkom otpadnom vodom prije nego što uđe na tretman na separatoru/flotatoru.

4.3.4. Ostala pomoćna oprema

Na lokaciji je postavljena pomoćna oprema koja bi poslužila u slučaju incidentnih zagađenja:

- prienosna oprema: lopata, metla, i kante,
- apsorbenzi.

4.4. Aktivnosti koje mogu izazvati incidentno zagađenje

U cilju određivanja aktivnosti tijekom incidentnog zagađenja vrši se procjena mogućih incidenata, određuje intenzitet incidentnog zagađenja, te predviđa način djelovanja.

Analizom aktivnosti u proizvodnom pogonu može se pretpostaviti nekoliko tipova izvanrednih događaja koji bi mogli ugroziti okoliš i izazvati opasnost za živote i zdravlje ljudi:

- Nedovoljan tretman otpadnih voda,
- Oštećenje spremnika ulja i maziva i izlijevanje istih
- Neadekvatno zbrinjavanje opasnog otpada.

4.4.1. Nedovoljan tretman otpadnih voda

Poduzeće Aluminij Industrija d.o.o. posjeduje u sklopu proizvodnog kompleksa postrojenja za pročišćavanje tehnoloških otpadnih voda, separator masti i ulja i biodisk.

Budući da su tehnološke otpadne vode u predmetnom poduzeću kiselog i lužnatog karaktera te opterećene mineralnim tvarima i lakim metalima, postoji opasnost od incidentne situacije nedovoljnog pročišćavanja otpadnih voda, odnosno da se u okoliš ispuste

tehnološke otpadne vode koje nisu u skladu sa zahtjevima *Uredbe o uvjetima ispuštanja otpadnih voda u okoliš i sustave javne kanalizacije* (Sl. Novine F BiH br. 26/20 i 96/20).

Predmetno poduzeće posjeduje separator masti i ulja u koji idu otpadne vode nastale tijekom sapiranja manipulativnih površina. U slučaju neodržavanja separatora, takve otpadne vode mogu onečistiti okoline terena i recipijent.

U sklopu predmetnog poduzeća nalazi se i biodisk, modul BDM Korona, kapaciteta 400 ES-a., u koji idu sanitarno fekalne vode. Uslijed neredovnog održavanja ili kvara može doći do onečišćenja recipijenta otpadnih voda.

4.4.2. Istjecanje aditiva, ulja i maziva

Spremnici ulja i maziva skladište se u skladištima sa ograničenim pristupom i nadzorom. Ukoliko dođe do oštećenja na spremnicima ulja i maziva, može doći do onečišćenja okolnog terena. Također, ukoliko veće količine ulja i masti ne budu postavljene na tankvane koje mogu prihvatiti volumen bačvi može doći do onečišćenja okolnog područja (vode, tla).

4.4.3. Neadekvatno zbrinjavanje opasnog otpada

Unutar poduzeća Aluminij Industrija d.o.o. nastaje komercijalni i kruti otpad koji može sadržavati opasne komponente. Nepravilno zbrinjavanje otpada može dovesti do zagađenja okolnog terena, a samim tim i podzemne vode.

5.

PROCJENA UGROŽENOSTI VODA OD INCIDENTNOG ZAGAĐENJA

5. Procjena ugroženosti voda od incidentnog zagađenja

Ovisno o stupnju i opsegu iznenadnog zagađenja, odnosno ugroženosti površinskih i podzemnih voda nastalog na lokaciji proizvodnog pogona poduzeća Aluminij Industrija d.o.o., nadležni vodopravni inspektor proglasit će stupanj ugroženosti od iznenadnog onečišćenja.

Vodopravni inspektor proglašava stupanj ugroženosti prema mjerilima ugroženosti voda navedenim u nastavku, koja su definirana Pravilnikom o postupcima i mjerama u slučajevima akcidenata na vodama i obalnom vodnom zemljištu.

Stupanj ugroženosti proglašava inspektor za vode prema sljedećim mjerilima:

I. stupanj ugroženosti ako:

- su u vode dospjele manje količine opasnih ili drugih materija koje uzrokuju zagađenje;
- je brzom primjenom potrebnih mjera moguće spriječiti širenje zagađenja;
- se ne očekuju veće posljedice po ekološko stanje voda, niti opasnost za njenu upotrebu;

II. stupanj ugroženosti ako:

- su u vode dospjele veće količine opasnih materija, ili drugih materija koje uzrokuju zagađenje;
- se brzom primjenom potrebnih mjera može spriječiti širenje zagađenja, ali gdje su ugrožena izvorišta pitke vode ili izvorišta vode za druge namjene;
- su posljedice po mogućnosti upotrebe voda znatne, te je potrebno proglasiti mjere kojima se ograničava njihova upotreba;

III. stupanj ugroženosti ako:

- su u vode dospjele veće količine opasnih ili drugih materija koje uzrokuju zagađenje, sa mogućim prekograničnim posljedicama;
- se brzom primjenom potrebnih mjera može spriječiti širenje zagađenja, ali gdje su ugrožena izvorišta pitke vode, ili izvorišta vode za druge namjene;

- su posljedice po kvaliteti voda i po njenu upotrebu velike, te je potrebno proglasiti mjere zabrane korištenja.

Procjena ugroženosti voda od incidentnog zagađenja je izvršena prema dosadašnjim iskustvima pri radu ovakve vrste postrojenja i postojećim stanjem na predmetnom postrojenju.

Tablica 1 Procjena ugroženosti voda od incidentnog zagađenja

Rizik		Procijenjeni utjecaj
Nedovoljan tretman otpadnih voda		1
Oštećenje spremnika ulja i maziva i izlivanje istih		1
Neadekvatno zbrinjavanje opasnog otpada		2
KRITERIJ		
1	Očekivani utjecaj je minimalan ili ga nema	
2	Očekivani utjecaj je umjeren	
3	Očekivani utjecaj je velik	

Iz podataka prikazanih u gornjoj tablici vidljivo je da je očekivani utjecaj na vode umjeren do minimalan/ili ga nema. Do ovog zaključka se došlo obzirom da predmetno poduzeće u vrijeme izrade ovog dokumenta nije imala angažirano predmetno poduzeće za zbrinjavanje opasnog otpada.

6.

**PREVENTIVNE MJERE ZA SPRJEČAVANJE INCIDENTNOG
ZAGAĐENJA**

6. Preventivne mjere za sprječavanje incidentnog zagađenja

U prethodnim poglavljima su sagledani svi eventualni scenariji koji mogu prouzrokovati incidentno zagađenje voda. U procesu ishoda dozvola i suglasnosti od nadležnih organa, a u cilju nastavka rada predviđene su preventivne mjere za sprječavanje nastajanja incidentnog zagađenja.

Potrebne preventivne mjere za sprječavanje nastajanja pojedinog incidentnog zagađenja su date u nastavku teksta.

6.1. Nedovoljan tretman otpadnih voda

Predmetno poduzeće je provelo preventivne mjere u cilju sprječavanja incidentne situacije nedovoljnog tretmana otpadnih voda. Nastale otpadne vode se prikupljaju i odvođe na postojeće sustave odvodnje cjelokupnog poslovnog objekta tvornice aluminijske. Shodno djelatnosti koja se obavlja unutar predmetnog objekta pogona nastaju slijedeće otpadne vode:

- **Sanitarno fekalne otpadne vode**
  - nastaju u kuhinji i prostorima mokrih čvorova objekta
  - nastala fekalna otpadna voda u cijeloj tehničkoj zgradi s pratećim objektima se odvođe na tretman pročišćavanja na biodisk za fekalnu otpadnu vodu. Nakon što prođe tretman na biodisku, pročišćena sanitarno – fekalna otpadna voda odlazi podzemnim kanalom prema separatoru/flotatoru i spaja se sa tehnološkom otpadnom vodom prije nego što uđe na tretman na separatoru/flotatoru
- **Potencijalno zauljene otpadne vode**
  - nastaju na manipulativnim ploham oko predmetnih objekata tijekom padalina i tijekom sapiranja istih
  - potencijalno zauljene otpadne vode sa vanjskih prometnica cjelokupnog poslovnog objekta tvornice aluminijske se prikupljaju postojećim sustavom odvodnje potencijalno zauljene vode i odvođe na tretman u separator ulja i masti sa koalescentnim filtrom. Nakon tretmana na koalescentnim filtrom ista se ispušta u recipijent, rijeku Neretvu.

- **Tehnološke otpadne vode**

- Tehnološke otpadne vode trenutno nastaju samo u pogonu ljevaonice,
- Nastale tehnološke otpadne vode se prikupljaju i odvođe na postrojenje za preradu tehnoloških otpadnih voda, odnosno na separator masti i ulja.

Potencijalni izvori zagađenja voda potiču najvećim dijelom od sapranih manipulativnih površina. Osim navedenog nastaje i opasni otpad od motornih ulja, u obliku iskorištenih apsorbensa, koji se javlja uslijed neispravnosti motornih vozila prilikom čega dolazi do curenja ulja iz istih po manipulativnoj plohi. Potencijalno zauljene otpadne vode nastale na manipulativnim ploham se prikupljaju uz pomoć rigola i oborinskih slivnika. Na ovaj način prikupljene potencijalno zauljene otpadne vode se odvođe na tretman u separator ulja i masti sa koalescentnim filtrom. Nakon tretmana pročišćena voda se ispušta preko revizionog okna za monitoring u recipijent, rijeku Neretvu. Ovim predviđenim načinom prikupljanja i pročišćavanja potencijalno zauljene otpadne vode zadovoljen je potreban stupanj pročišćavanja definiran trenutnom zakonskom legislativom tj. *Uredbom o uvjetima ispuštanja otpadnih voda u okoliš i sustave javne kanalizacije* (Službene Novine FBiH br.:26/20 i 96/20).

Za vrijeme izrade ovog dokumenta, predmetno poduzeće nije imalo sklopljen ugovor sa ovlaštenim poduzećem za čišćenje i održavanje separatora, već je bilo u procesu ishođenja istog.

6.2. Oštećenje spremnika ulja i maziva i izlijevanje istih

Ulja i maziva skladište se u bačvama od proizvođača. Bačve su postavljene na vodonepropusne podloge. Skladište otpadnih ulja i maziva je pod kontrolom i ključem i također na nepropusnoj podlozi. U skladištu ulja i maziva također se veće količine postavljaju na tankvane kako ne bi došlo do onečišćenja okolnog terena.

6.3. Neadekvatno zbrinjavanje opasnog otpada

Poduzeće Aluminij Industrija d.o.o. Mostar ima uspostavljen sustav upravljanja otpadom na način da se isti razvrstava na mjestu nastanka i zbrinjava u odgovarajućim prihvatnim posudama. Opasni otpad se odvaja od ostalih vrsta otpada i redovito zbrinjava. Također se

odvajaju i korisne komponente otpada u svrhu recikliranja koje se odvoze od strane ovlaštenog poduzeća.

Slika 13 Prostorije za skladištenje opasnog otpada

Slika 5 Primjena tankvana u tvornici aluminija

Unutar prostora za skladištenje opasnog otpada, svaka vrsta otpada ima svoj prostor, odnosno dio u koji se skladišti koji je označen naljepnicama na kojima je istaknut naziv i šifra otpada iz kataloga, što se može vidjeti na prethodnim slikama.

Također unutar samog pogona ljevaonice postavljeni su spremnici za otpad iz proizvodnje, koji se u njima privremeno skladišti. Onaj otpad koji se može ponovno upotrijebiti za proces proizvodnje upotrebljava se na taj način, dok se ostali otpad predaje ovlaštenim poduzećima za zbrinjavanje takvog otpada. Također, kao i kod opasnog otpada i spremnici za otpad iz proizvodnje su označeni nazivom otpada i šifrom, što se može vidjeti na slici ispod.

Slika 15 Spremnik za miješani komunalni otpad

Slika 16 Spremnik za zauljeni opasni otpad i zauljeni papir

Trenutno se odvozi samo ambalažni otpad i odvojeno sakupljeni otpad (papir, karton i najlon) od strane ovlaštenog poduzeća DUGA d.o.o. Biogradi.

Poduzeće Aluminij Industrija d.o.o. Mostar trenutno je u postupku osiguravanja ugovora sa ovlaštenim poduzećima za odvoz komunalnog, opasnog i ambalažnog otpada zajedno sa odvojeno sakupljenim neopasnim otpadom (papir, karton, najlon).

Poduzeće će osigurati ugovore za zbrinjavanje komunalnog, opasnog i neopasnog odvojenog otpada (ambalažni otpad).

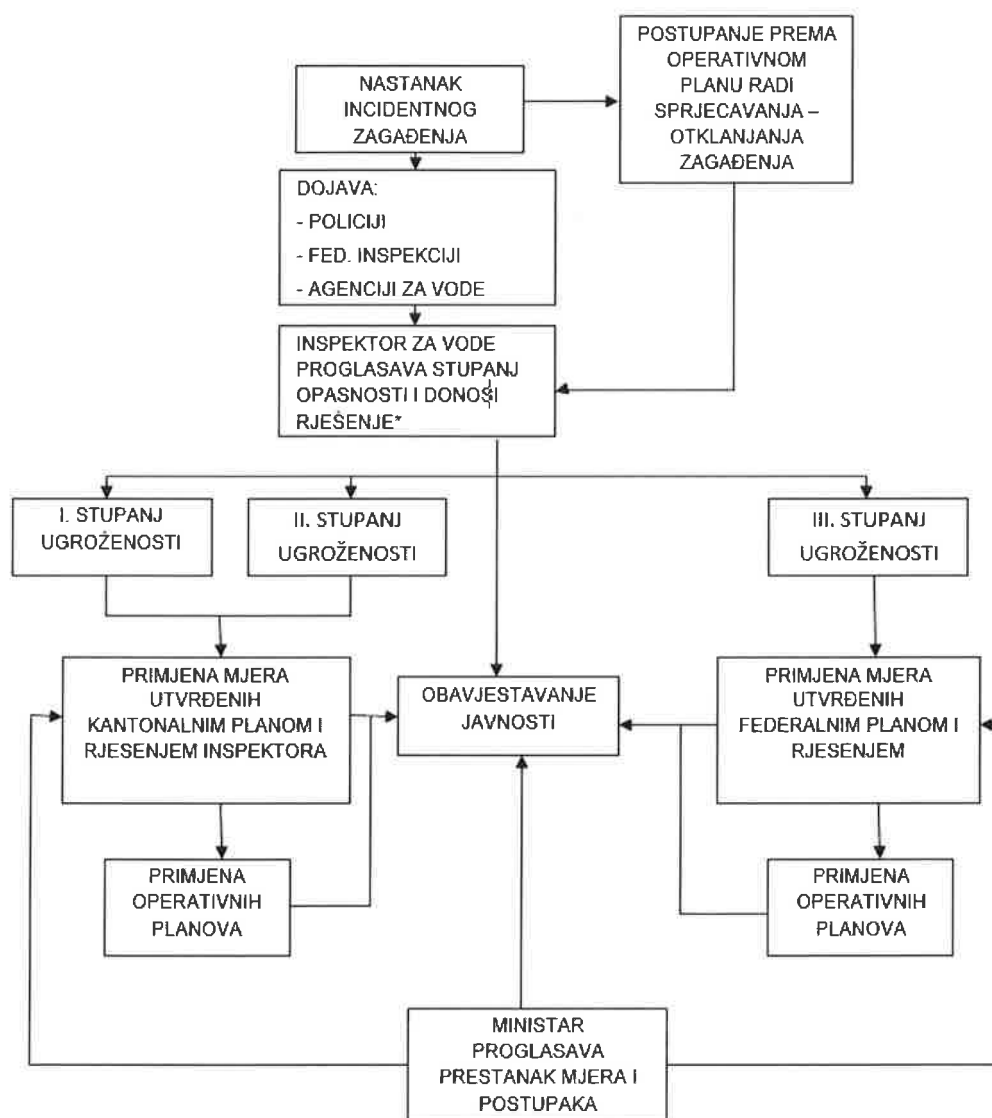
7.

**ORGANIZACIJA POSTUPAKA, TE NAČIN PROVOĐENJA MJERA U
SLUČAJU INCIDENTNOG ZAGAĐENJA VODA**

7. Organizacija postupaka, te način provođenja mjera u slučaju incidentnog zagađenja voda

7.1. Organizacija postupka u slučaju incidentnog zagađenja

Plan postupka u slučaju incidentnog zagađenja izrađen shodno Prilogu 1, Pravilnika o postupcima i mjerama u slučajevima akcidenta na vodama i obalnom vodnom zemljištu („Sl. Novine FBiH” br. 71/09)

U skladu sa prethodno navedenom shemom vidljivo je da se u slučaju nastanka incidentnog zagađenja odmah moraju obavijestiti:

- Policija
- Federalna inspekcija za vode
- Kantonalna (Županijska) inspekcija za vode
- Agencija za vodno područje Jadranskog mora, Mostar

Izlaskom na lokalitet na kojemu se dogodio incident, Inspektor za vode proglašava stupanj opasnosti, te donosi Rješenje. Ovisno o stupnju ugroženosti poduzimaju se odgovarajuće mjere, te obavještava javnost o istome.

U cilju pružanja pravodobnog i kvalitetnog obavještavanja javnosti propisano je da samo Inspektor za vode može vršiti navedene radnje, a prestanak mjera i postupaka proglašava Ministar.

7.2. Organizacija postupka u slučaju incidentnog zagađenja voda

Načini provođenja mjera u slučaju incidentnog zagađenja voda nastalih nekontroliranim ispuštanjem nedovoljno pročišćenih ili neadekvatno pročišćenih otpadnih voda navodi su u nastavku.

Nedovoljan tretman otpadnih voda

Mjera	Zaustaviti ispuštanje tehnoloških otpadnih voda
Način provođenja mjere	<ul style="list-style-type: none"> • Pronaći uzorak i otkloniti ga • sakupiti nedovoljno pročišćenu tehnološku otpadnu vodu u predviđene spremnike i osigurati zbrinjavanje od ovlaštenog poduzeća • održavati i redovno čistiti separator masti i ulja kako efluent zadovoljavao granične vrijednosti shodno Uredbi.

Oštećenje spremnika ulja i maziva i izlijevanje istih

Mjera	Zaustaviti izlijevanje ulja i maziva na okolni teren
Način provođenja mjere	<ul style="list-style-type: none"> • pokupiti prosutu sirovinu dostupnim apsorbensima • angažirati ovlašteno poduzeće za zbrinjavanje opasnog materijala, • osigurati da se spremnici ulja i maziva nalaze na tankvanama koje mogu prihvatiti sadržaj ukoliko dođe do izlijevanja.

Nepravilno zbrinjavanje opasnog otpada

Mjera

Sakupiti i razvrstati opasni i neopasni otpad

Način

provođenja mjere

- Pokupiti prosutu sirovinu dostupnim apsorbensima
- Angažirati ovlašteno poduzeće za zbrinjavanje opasnog materijala
- Redovno vršiti kontrolu količine nastalog otpada

8.

**ODGOVORNE OSOBE I POTREBNI STRUČNJACI ZA PROVOĐENJE
MJERA**

8. Odgovorne osobe i potrebni stručnjaci za provođenje mjera

U slučaju nastanka incidenta postupa se sukladno odredbama *Pravilnika o postupcima i mjerama u slučajevima akcidenta na vodama i obalnom vodnom zemljištu* („Sl. Novine FBiH” br. 71/09, 102/18). Odgovorne osobe i potrebni stručnjaci za incidentna zagađenja III stupnja ugroženosti su predstavnici organizacija u sljedećoj tablici.

Tablica 2 Uključene institucije u slučaju incidenta

Glavni centar	Sjedište jedinice	Stalni članovi grupe
Komunikacijska jedinica	Ministarstvo sigurnosti BiH Operativno komunikacijski centar BiH – 112 Trg BiH 1 71000 Sarajevo	<ul style="list-style-type: none"> • Ministarstvo unutarnjih poslova • Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH • Agencija za vodno područje • Federalna uprava civilne zaštite • Federalna uprava za inspekcijske poslove
Ekspertna jedinica	Agencija za vodno područje Jadranskog mora Adresa: dr. Ante Starčevića b.b 88 000 Mostar Bosna i Hercegovina	<ul style="list-style-type: none"> • Ovlašteni laboratoriji • Federalna uprava za inspekcijske poslove • Hidrometeorološki zavod Federacije BiH • Federalni zavod za geologiju • Federalni zavod za agropedologiju • Zavod za javno zdravstvo Federacije BiH • Federalna uprava civilne zaštite
Grupa za donošenje odluka	Federalna uprava za inspekcijske poslove Adresa: Ul. Fehima ef. Ćurčića 6 71000 Sarajevo Bosna i Hercegovina	<ul style="list-style-type: none"> • Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH • Ministarstvo sigurnosti BiH • Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva • Federalno ministarstvo okoliša i turizma • Federalno ministarstvo zdravstva • Agencija za vodno područje • Federalna uprava civilne zaštite
Odgovorna osoba za koordiniranje rada Glavnog centra: Ministar Federalnog ministarstva okoliša i turizma		

U slučaju nastanka incidenta zagađenja III stupnja ugroženosti postupa se sukladno odredbama *Federalnog operativnog plana za incidentna zagađenja III stupnja ugroženosti* („Sl. Novine FBiH” br. 19/20).

Glavni centar za provođenje plana mjera za slučaj incidentnih zagađenja III stupnja ugroženosti čine funkcijske grupe: Ekspertna grupa, Grupa za donošenje odluka, Komunikacijska grupa, te osoba odgovorna za koordiniranje rada.

Komunikacijska grupa obavlja poslove operativnog dežurstva, prijema i prijenosa informacija, pozivanje osoba i izvještavanje o zagađenju voda te međunarodne kontakte. Sjedište komunikacijske grupe je u Ministarstvu sigurnosti BiH (Operativno komunikacijski centar BiH – 112).

Ekspertna grupa vrši procjenu i uviđaj o vrsti i intenzitetu zagađenja. Sjedište Ekspertne grupe je u nadležnoj agenciji za vode.

Grupa za donošenje odluka odlučuje o poduzimanju potrebnih mjera i koordinira i prati provedbu mjera nad širenjem i otklanjanjem posljedica zagađenja voda i vodnog dobra. Sjedište Grupe za donošenje odluka je Federalna uprava za inspekcijske poslove.

Funkcijske grupe čine imenovani predstavnici Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH, Ministarstva sigurnosti BiH, Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, Federalnog ministarstva okoliša i turizma, Federalnog ministarstva zdravstva, Federalne uprave za inspekcijske poslove, Federalne uprave civilne zaštite i nadležne agencije za vode, kao stalni članovi. Po potrebi se uključuju u rad i ostale institucije.

Sjedište Glavnog centra je u Federalnom ministarstvu okoliša i turizma.

8.1. Mobilizacija rukovodećih i stručnih osoba

U slučaju uočavanja jedne od identificiranih aktivnosti koje mogu izazvati incidentno zagađenje na predmetnom objektu, vrši se dojava jednim od sredstava veze, pri čemu se prilikom obavještanja nastoji utvrditi prostornu užu lokaciju, karakter uzroka i dimenzije poremećaja na objektima i u procesu rada kao i popratne pojave. Putem telefona smjensko osoblje obavještava Voditelja pogona koji potom obavještava Direktora.

Između odgovornih osoba proizvodnog pogona uspostavljena je mobilna veza, tako da odgovorna osoba može biranjem određenog broja pozvati portirnicu ili gradsku službu za zaštitu od požara.

Međusobna veza između proizvodnog pogona i općinske vatrogasne jedinice ostvaruje se preko direktne telefonske veze.

Kada Direktor ocijeni da nastala havarija ima veći opseg, a njene posljedice prijete ugrožavanju okoliša kao i šireg područja oko pogona, kao i da nastale sekundarne posljedice štete mogu trajati duže vremena i da imaju trend daljnjeg širenja, isti odmah izvještava Agenciju za vodno područje Jadranskog mora, Mostar o punom karakteru nesreće.

Direktor prikuplja najveći mogući opseg informacija o nastaloj nesreći i njenim mogućim posljedicama i u cilju sprječavanja širenja nesreće daje nužne instrukcije zaposlenicima zaduženim za dio postrojenja u kojem je došlo do štete.

Putem raspoloživih veza, poziva MUP, Kantonalnu inspekciju za vode, te Agenciju za vodno područje Jadranskog mora, Mostar, s njima izmjenjuje raspoložive informacije i prima instrukcije.

Do dolaska inspektora za vode, odgovorna osoba koja se u tom trenutku nalazi u objektu vodi očevidnik, te izvještava Inspektora o svim poduzetim akcijama.

Prilikom komunikacije sa nadležnim osobama i organima potrebno je dostaviti podatke o:

- okolnostima nesreće
- opasnim supstancama koje su prisutne
- procjeni utjecaja incidenta na ljude i okoliš
- preventivnim mjerama koje su poduzete.

U cilju efikasnijeg vođenja akcije sprječavanja širenja utjecaja incidenta na okoliš, u slučajevima kada dođe do nekontroliranog izlivanja štetnih tvari, Direktor poziva odgovorne osobe za zaštitu na radu, zaštitu od požara i zaštitu okoliša.

Rukovođenje akcijom u slučaju incidentnog zagađenja vrši Inspektor za vode, koji u svojem Rješenju proglašava stupanj ugroženosti (I, II ili III), te propisuje operativne mjere.

Ovisno o proglašenom stupnju ugroženosti, vrši se provođenje mjera utvrđenim kantonalnim planom (I i II stupanj), odnosno federalnim planom (III stupanj).

Inspektor za vode izdaje nalog Agenciji predmetnog sliva za odgovarajuće akcije u cilju ublažavanja posljedica od incidentnog zagađenja.

Direktor imenuje stručni tim koji će napraviti izvješće o posljedicama nastalog incidentnog zagađenja sa adekvatnom procjenom utjecaja na zdravlje ljudi, okoliša kao i procjenu veličine štete.

8.2. Važniji brojevi telefona

Važniji brojevi telefona		
Redni br.		Kontakt telefon
1	Federalna uprava za inspekcijske poslove	033 563 350
2	Policija	122
3	Kantonalna uprava civilne zaštite	036 319 869
4	Agencija za vodno područje Jadranskog mora, Mostar	036 397 881 036 397 882
5	Vatrogasna postrojba	123
6	Služba hitne pomoći	124
Zaposlenici zaduženi za djelovanje u akcidentnim situacijama		
7	Vedran Rajič, voditelj Službe zaštite okoliša	036 375 907
8	Služba protupožarne zaštite Aluminij Industrije d.o.o	036 375 222

9.

LISTA POTREBNE OPREME I SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE MJERA

9. Lista potrebne opreme i sredstava za provođenje mjera

Oprema koja se koristi u cilju provođenja mjera u slučaju incidentnog zagađenja voda u proizvodnom pogonu poduzeća:

Tablica 3 Potrebna oprema uslijed incidentne situacije

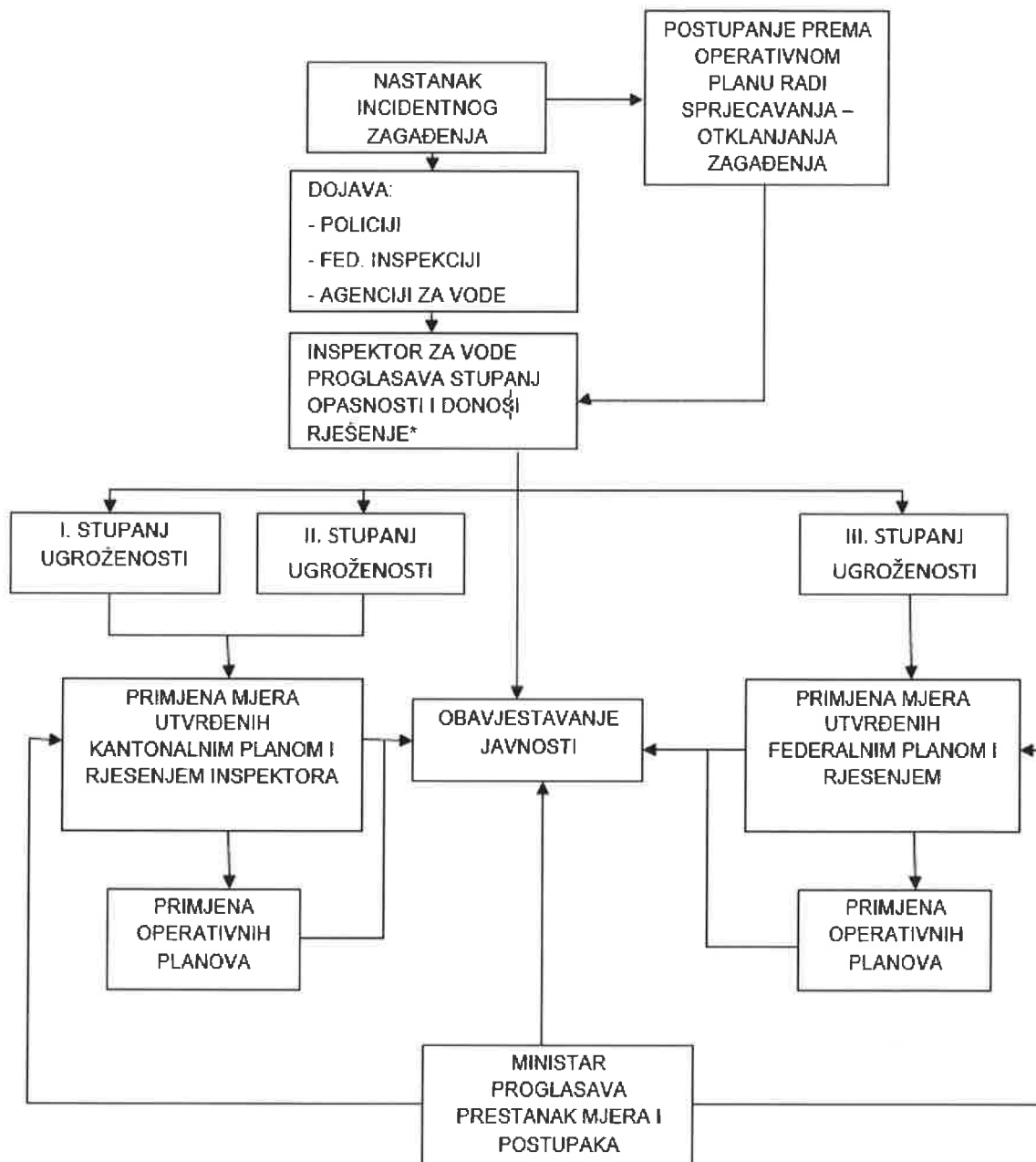
Oprema i sredstva za sprječavanje i uklanjanje onečišćenja nastalih nekontroliranim ispuštanjem otpadne vode i opasnog materijala	
1.	Spremnici za skladištenje opasnog i otpadnog materijala
2.	Spremnici za skladištenje otpadne vode
3.	Oprema za apsorpciju, zadržavanje istjecanja i širenja zagađenja: <ul style="list-style-type: none"> • apsorbeni različitih vrsta • ostala razna priručna sredstava i materijali • pjene otporne na alkohol i smanjenje pare i rizika požara

10.

**LISTA SUDJELOVANJA DRUGIH FIZIČKIH I PRAVNIH OSOBA U
POSTUPCIMA PROVOĐENJA POTREBNIH MJERA I INTERVENCIJA**

10. Lista sudjelovanja drugih fizičkih i pravnih osoba u postupcima provođenja potrebnih mjera i intervencija

Plan postupka u slučaju incidentnog zagađenja

Plan sudjelovanja drugih fizičkih i pravnih osoba u postupcima provođenja potrebnih mjera i intervencija u slučaju incidentnog zagađenja se donosi na osnovu procjene stupnja ugroženosti voda.

Inspektor za vode će utvrditi stupanj ugroženosti (I,II,III), te donijeti rješenje potrebnih mjera koje će se provoditi. Također, Inspektor za vode će u skladu sa utvrđenim stupnjem ugroženosti voda donijeti odluku o uključivanju vanjskih specijaliziranih organizacija u cilju sprječavanja širenja incidenta i sanacije incidentom zahvaćenog područja.

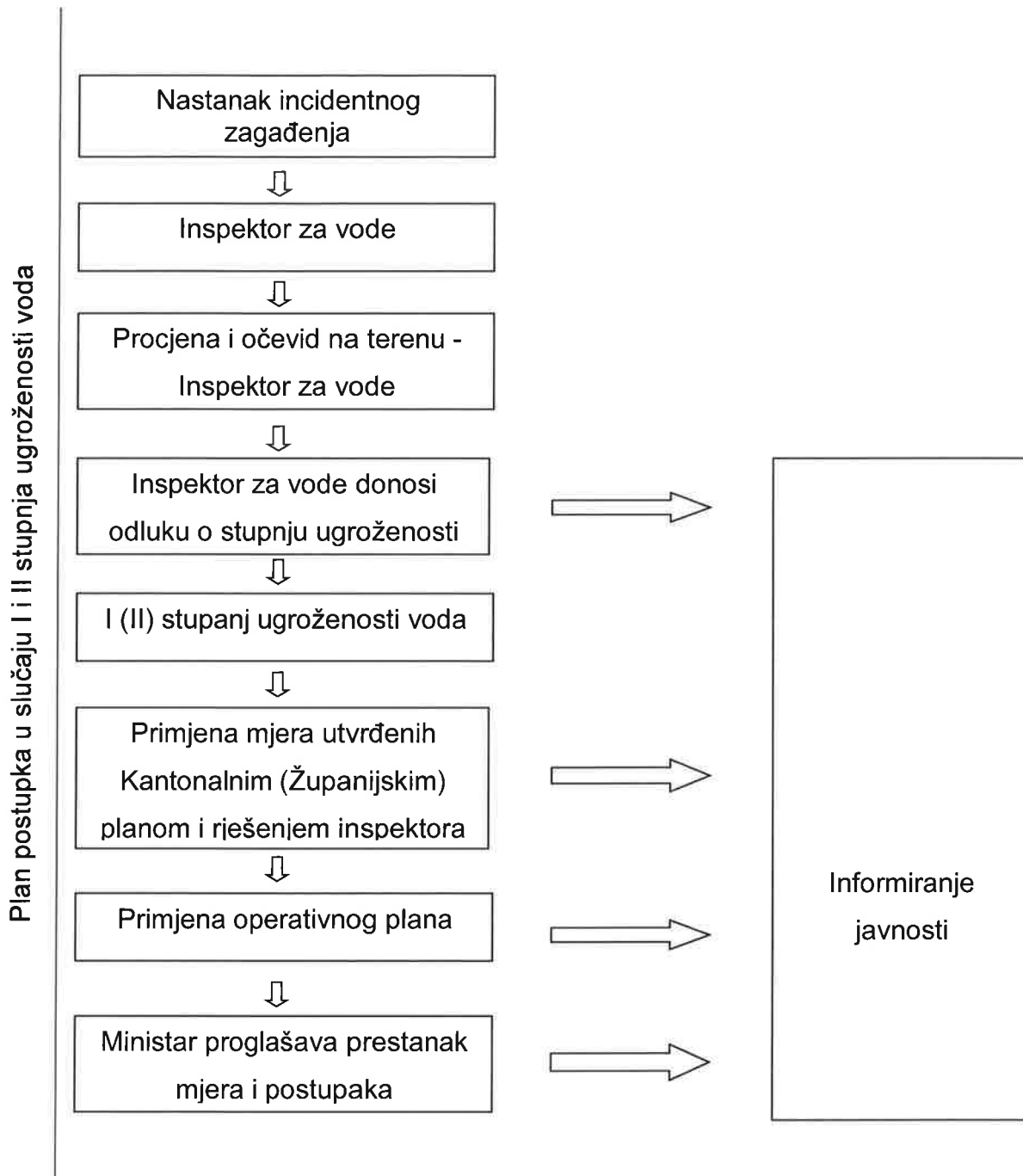
10.1. I i II stupanj ugroženosti voda

U slučaju incidentnog zagađenja voda na lokaciji proizvodnog pogona, Inspektor za vode izlazi na teren te vrši procjenu stupnja ugroženosti voda i donosi rješenje potrebnih mjera. Ukoliko se radi o I ili II stupnju ugroženosti voda pristupa se provedbi mjera sukladno Kantonalnom (Županijskom) planu i rješenju Inspektora za vode. Uključivanje drugih fizičkih i pravnih osoba u cilju provođenja potrebnih mjera i intervencija se donosi na osnovu nalogu Inspektora za vode.

Postupak provođenja potrebnih mjera i intervencija predviđa:

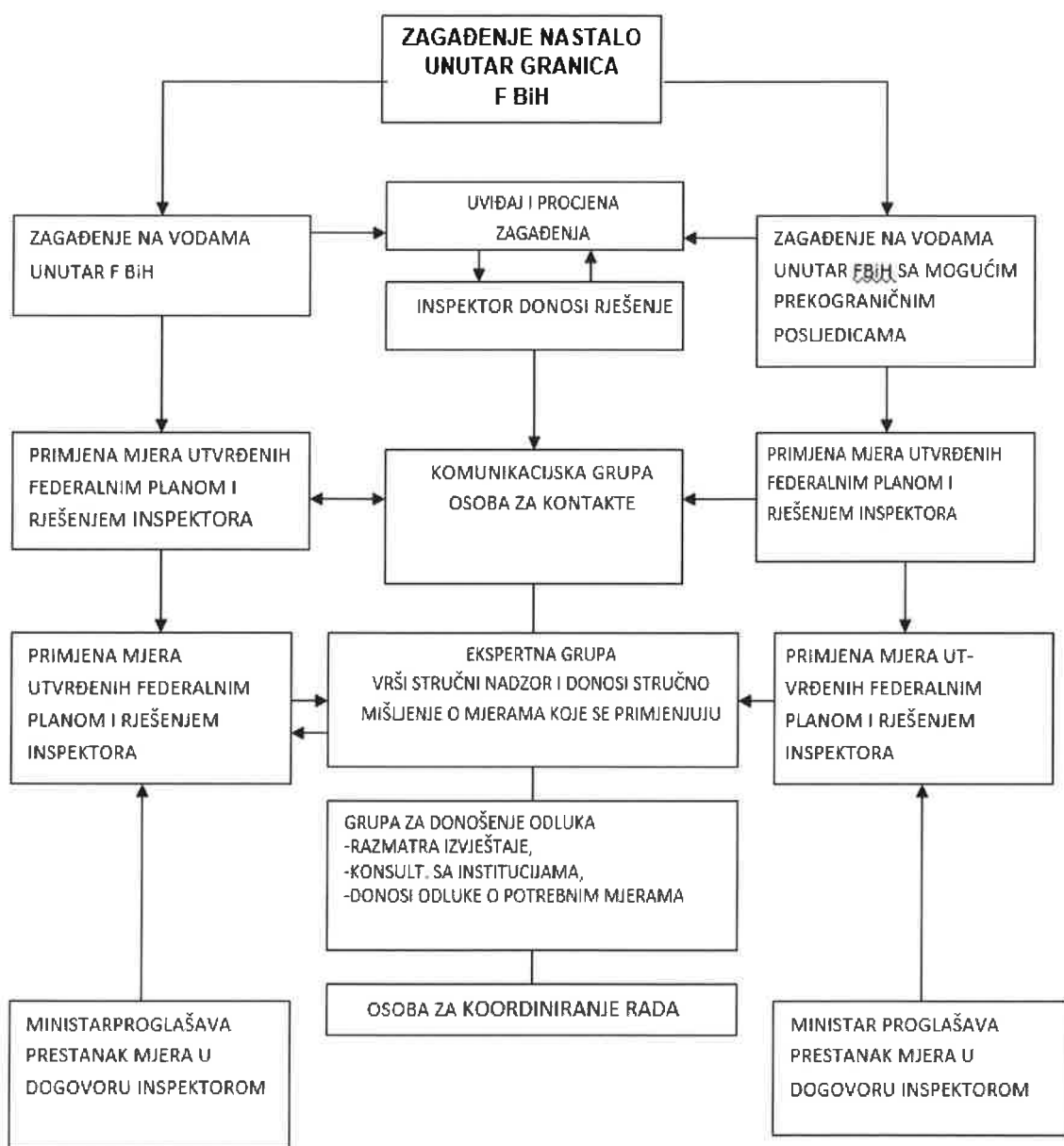
- Hitno obavještanje nadležnih tijela i javnosti, te primjena operativnih planova radi sprječavanja širenja i uklanjanja incidentnog zagađenja
- Utvrđivanje uzroka, počinitelja, vrste i obima zagađenja, ocjena stupnja ugroženosti ekološkog i kemijskog stanja voda, te zdravlja ljudi, kao i procjena mogućeg širenja zagađenja
- Provođenje nadzora nad nastalim zagađenjem i njegovim širenjem, informiranje javnosti i korisnika vode o kvaliteti vode i po potrebi zabrana njezine upotrebe
- Obavljanje sanacijskih radova nad nastalim zagađenjem u skladu s operativnim planovima, te uklanjanje uzroka incidentnog zagađenja.

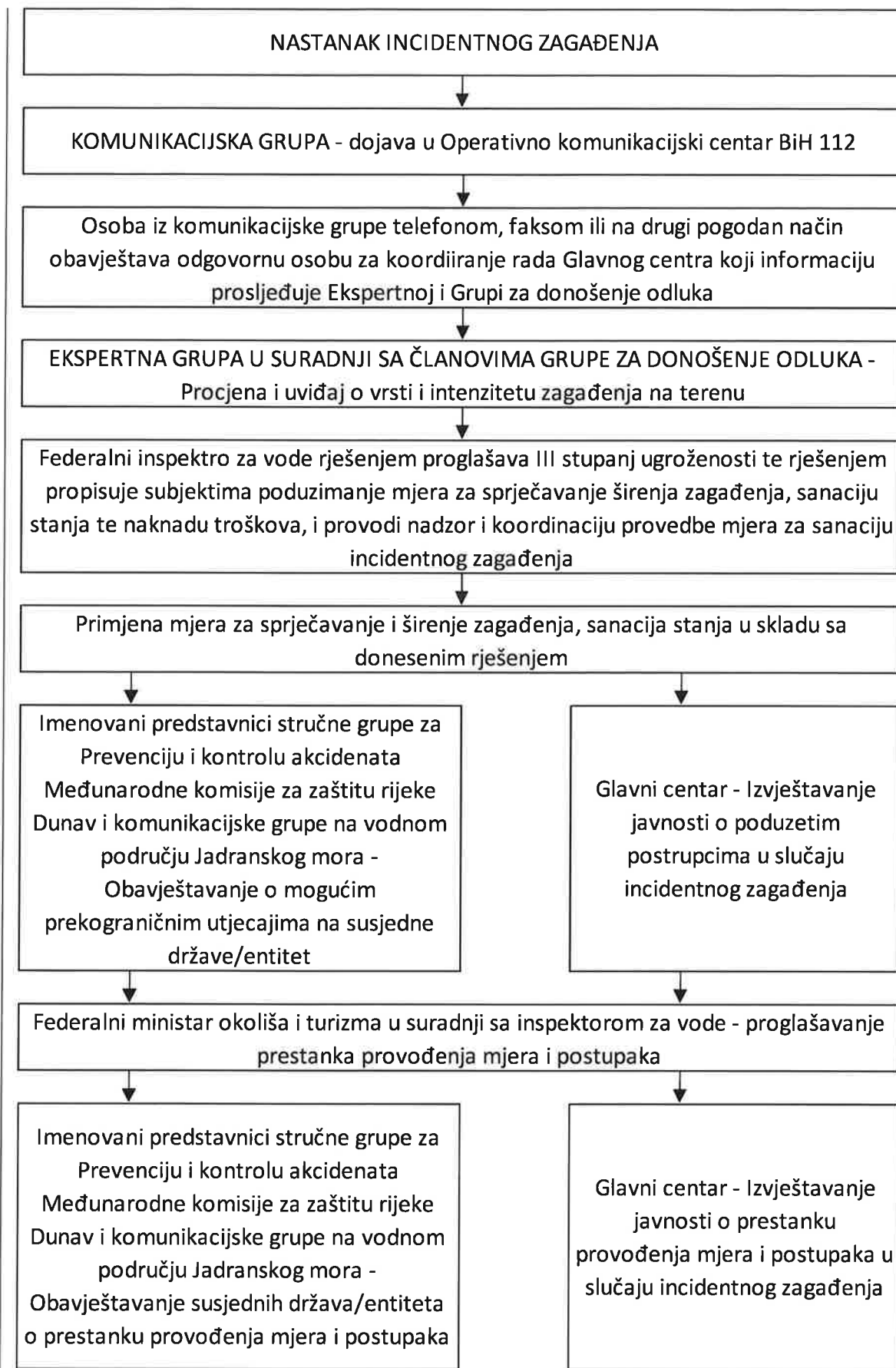
10.2. III stupanj ugroženosti voda

Organizacija postupaka u slučaju incidentnih zagađenja III stupnja ugroženosti se vrši shodno *Federalnom operativnom planu za incidentna zagađenja III stupnja ugroženosti* („Sl. Novine FBiH” br. 19/20) – poglavlje 3: Organizacija postupaka i način provođenja mjera u slučaju incidentnih zagađenja III stupnja ugroženosti unutar granica Federacije BiH.

Plan postupka u slučaju III stupnja ugroženosti voda (Pravilnik o postupcima i mjerama u slučajevima akcidenta na vodama i obalnom vodnom zemljištu – „Sl. Novine FBiH” br. 71/09, 102/18)

Shema organizacija postupaka i način provođenja mjera u slučaju incidentnih zagađenja III stupnja ugroženosti nastalih unutar granica Federacije BiH (Federalni operativni plana za incidentna zagađenja III stupnja ugroženosti – „SI. Novine FBiH” br. 19/20).

11.

PROGRAM OSPOSOBLJAVANJA STRUČNJAKA

---

11. Program osposobljavanja stručnjaka

Program osposobljavanja ima za cilj upoznavanje i ovladavanje osnovnim znanjem iz područja evakuacije i spašavanja odnosno osposobljavanje za specifične okolnosti koje mogu nastati djelovanjem iznenadnog događaja sa naglaskom na sprječavanje gubitaka života ili oštećenja zdravlja, sprječavanje tj. izbjegavanje oštećenja imovine te zaštitu okoliša u lokalnoj zajednici

Osnovni zadaci:

- Upoznavanje s Operativnim planom za slučaj incidentnog zagađenja voda
- Stjecanje znanja o fizikalno-kemijskim i toksikološkim značajkama opasnih tvari unutar pogona
- Stjecanje znanja o pravilnoj uporabi i održavanju zaštitnih sredstava
- Stjecanje znanja o pružanju prve pomoći
- Analiza i rješavanje mogućih situacija u slučaju izvanrednog događaja

Kao dio ovog programa osposobljavanja zaposlenici moraju biti osposobljeni i iz područja zaštite od požara te iz područja zaštite na radu (osposobljavanje za rad na siguran način i osposobljavanje za pružanje prve pomoći). Program obuke će biti organiziran za sve uposlenike u krugu postrojenja, uključujući osobe koje rade na osnovu ugovora.

11.1. Program vježbe

Cilj vježbe je, kroz simulirani izvanredni događaj, provjeriti provedbu mjera i postupaka u slučaju incidentnog zagađenja voda. Vježbom odnosno planiranjem, organizacijom i provođenjem, rukovodi odgovorna osoba za provođenje mjera u slučaju incidentnog zagađenja voda. Naglasak u svakoj vježbi treba staviti na:

- postupak obavještanja
- evakuaciju odnosno spašavanje ljudi
- uporabu zaštitne opreme
- pružanje prve pomoći

Predviđeno je održavanje vježbe jedanput godišnje.

Tijekom svake vježbe obavezno je vođenje očevidnika, a na kraju kompletna analiza svih postupaka. Vježba se održava na temelju pisanog scenarija kojeg izrađuje osoba odgovorna za provedbu Operativnog plana.

Scenarij probne vježbe mora sadržavati:

1. Uvod

- datum i mjesto održavanja vježbe
- svrhu provjere i druge opće podatke

2. Cilj i obuhvat provjere

- navesti detaljno ciljeve provjere
- odrediti grupu zaposlenika koji će provoditi simulaciju incidenta
- odrediti grupu zaposlenika čija će se spremnost provjeravati

3. Smjernice

- navesti opće mjere opreza nužne zbog zaštite grupa zaposlenih i ostalih djelatnika
- izraditi upute svim sudionicima u provedbi vježbe
- izraditi mjerila i kriterije temeljem kojih će se ocjenjivati spremnost grupe zaposlenika

4. Scenarij

- odrediti mjesto u krugu poduzeća na kojem će se provoditi vježba
- kratak opis događaja koji je rezultirao incidentom
- detaljni vremenski razvoj neželjenog događaja (incidenta)

5. Prilozi

- popis svih sudionika vježbe s njihovim obvezama
- podsjetnici za sudionike

12.

PROGRAM PROVJERE PROVOĐENJA OPERATIVNOG PLANA

---

12. Program provjere provođenja operativnog plana

U cilju adekvatnog provođenja Operativnog plana, osobe zadužene za njegovo provođenje su dužne organizirati obuku za postupanje u slučaju incidentnih situacija. Osposobljavanje djelatnika je potrebno vršiti periodično, a najmanje jedanput u godinu dana, kada bi se trebala simulirati incidentna situacija, te na taj način izvršiti provjera efikasnosti uspostavljenog sustava. Nakon izvršene periodične obuke djelatnika, potrebno je obaviti analizu obavljene vježbe, sa prijedlogom eventualnih mjera za unapređenje sustava.

Uprava društva će imenovati komisiju za ocjenu Operativnog plana za sprječavanje incidentnog zagađenja voda, koja će izvršiti audit i kontrolu uspostavljenog sustava.

Članovi komisije ne mogu biti osobe zadužene za provođenje Operativnog plana.

Auditi i kontrola Operativnog plana incidentnog zagađenja voda će se vršiti periodično, a najmanje jedanput u dvije godine.

13.

**NAČIN I SREDSTVA INFORMIRANJA JAVNOSTI O INCIDENTNOM
ZAGAĐENJU**

---

13. Način i sredstva informiranja javnosti o incidentnom zagađenju

---

Informiranje građana o incidentu većih razmjera, a posebno o incidentu koji može imati utjecaj na sigurnost i zdravlje građana vrši Komunikacijska jedinica odnosno Uprava za civilnu zaštitu i vatrogastvo. Informiranje se vrši putem javnih medija (televizije, radija), na vrijeme i s posebnom pažnjom da se daju adekvatne upute za ponašanje građana sa stajališta sigurnosti. Osoba koja vrši obavještanje treba prenijeti informaciju građanima, tako da ne uzrokuje pojavu panike, a da pri tome ukaže građanima na ponašanje kako bi se spriječilo daljnje širenje incidentnog zagađenja voda.

Nakon proglašavanja prestanka mjera i postupka od strane nadležnog organa potrebno je također od strane Uprave za civilnu zaštitu i vatrogastvo putem sredstava javnog informiranja izvijestiti javnost o tome.

14.

**FINANCIJSKA SREDSTVA POTREBNA ZA PROVOĐENJE OPERATIVNIH
PLANOVA**

14. Financijska sredstva potrebna za provođenje operativnih planova

Tablica 4 Financijski plan

Red.br.	Potrebne aktivnosti	Utrošak novca (KM)
1.	Osposobljavanje djelatnika iz oblasti zaštite na radu – ZNR (rad na siguran način)	1500,00
2.	Osposobljavanje djelatnika iz oblasti zaštite od požara – ZOP	540,00
3.	Program održavanja vježbe Operativnog plana	500,00
4.	Oprema i sredstva za sprječavanje i uklanjanje onečišćenja uljem <ul style="list-style-type: none"> ▪ apsorbensi različitih vrsta 100 kg ▪ ostala razna priručna sredstava i materijali ▪ prenosivi spremnik za privremeno uskladištenje raznih zagađivača, volumena minimalno 1 m³	300,00
5.	Monitoring otpadnih voda sukladno <i>Uredbi o uvjetima ispuštanja otpadnih voda u prirodne recipijente i sustav javne kanalizacije</i> (Sl. Novine F BiH br. 26/20 i 96/20).	250,00/uzorku

15.

PRILOZI

Prilog broj 1

Vodna dozvola br. UP/40-1/25-4-154/18

Rješenje o izmjeni br. UP/40-1/21-4-104/20

- 3.2.2. Korisnik objekta je dužan u roku vezanja ove vodne dozvole, a putem laboratorija ovlaštenog od strane Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, vršiti redovna ispitivanja kvaliteta tehnoloških otpadnih voda, uzimanjem uzorka efluenta iza uređaja za preočišćavanje otpadnih voda, u skladu sa *Uredbom o uvjetima ispuštanja otpadnih voda u okoliš i sustav javne kanalizacije* („Sl.novine FBiH“ broj: 101/15,1/16,101/18). Učestalost i način ispitivanja vršiti u skladu sa člankom 10. i 11. navedene Uredbe. Pored obaveznih parametara uz člana 11. stav 6. Uredbe, potrebno je raditi i dodatnu analizu na sjedeće parametre: aluminij, mineralna ulja, ukupna ulja i masti. Rezultate analiza redovno dostavljati ovoj Agenciji.
- 3.2.3. Jednom u dvije godine, putem laboratorija ovlaštenog od strane Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, uraditi i ovoj Agenciji dostaviti elaborat o ispitivanju tereta zagađenja otpadnih voda, izraženog preko EBS-a direktnim mjerenjem, u skladu sa procedurama utvrđenim *Pravilnikom o načinu obračunavanja, postupku i rokovima za obračunavanje i plaćanje i kontroli izmirivanja obaveza na osnovu opće vodne naknade i posebnih vodnih naknada* („Sl.novine FBiH“ broj:92/07,79/11,88/12).
- 3.2.4. Vlasnik odnosno korisnik objekta je dužan izraditi Operativni plan za incidentna zagađenja i isti dostaviti ovoj Agenciji u roku od 3 mjeseca od dana donošenja ovog rješenja, a koji obavezno treba sadržavati sve elemente propisane *Pravilnikom o postupcima i mjerama u slučajevima akcidenata na vodama i obalnom vodnom zemljištu* („Sl.novine FBiH“ broj:70/09).
- 3.2.5. Rukovanje i skladištenje opasnim supstancama vršiti na način da se onemoguću njihovo ispuštanje u okoliš. Sva izdvojena ulja i masti iz separatora, te sva korištena ulja, emulzije i sl., a koje se ne mogu tretirati na postojećem sistemu, zbrinjavati u skladu sa posebnim propisima. Zbrinjavanje ostalog opasnog otpada vršiti u skladu sa posebnim propisima.
- 3.2.6. Osigurati priručna sredstva za brzu intervenciju u slučaju incidentnog izlivanja opasnih tvari kako bi se spriječilo moguće onečišćenje voda i tla (materijal za upijanje: piljevina, prikladni adsorbensi, odgovarajuće posude, uređaji za pretakanje i sl.);
4. Korisnik objekta dužan je pravovremeno i u cijelosti vršiti obračun i uplatu posebne vodne naknade, u skladu sa odredbama *Pravilnika o načinu obračunavanja, postupku i rokovima za obračunavanje i plaćanje i kontroli izmirivanja obaveza na osnovu opće vodne naknade i posebnih vodnih naknada* („Sl.novine FBiH“ broj:92/07,46/09,79/11,88/12), prema teretu zagađenja utvrđenom Elaboratom izrađenom u skladu sa navedenim Pravilnikom.
5. U slučaju da pri radu predmetnog objekta dođe do poremećaja ili promjene režima voda ili bilo kakvih incidentnih situacija koje prouzrokuju štete po vodni režim, vlasnik/korisnik objekta je dužan provesti postupak informisanja nadležnih organa, otkloniti uzroke štete i nastalu štetu nadoknaditi, u skladu sa odredbama člana 61. Zakona o vodama.
6. Prava stečena temeljem ove vodne dozvole ne mogu se prenositi na treća lica bez saglasnosti organa koji je izdao ovu dozvolu, a ista prestaju u skladu sa odredbama člana 137. Zakona o vodama.
7. Ova vodna dozvola ne oslobađa vlasnika odnosno korisnika objekta ishoda koncesijskog prava na zahvatanje (korištenje) vode, ukoliko je isto predviđeno posebnim propisima.
8. U slučaju da se utvrdi potreba za izmjenom obima, načina ili uslova korištenja vode ili ispuštanja tehnoloških otpadnih voda, vlasnik odnosno korisnik objekta je obavezan ishoditi zakonom propisane vodne akte.
9. Troškovi postupka izdavanje ove vodne dozvole odredit će se posebnim zaključkom.

Obrazloženje

Privredno društvo „ALUMINIJ“ d.d. Mostar, Bačevići bb, ID broj:4227207670005, svojim podneskom broj:04/13-3931/18 od 14.12.2018.godine, zaprimljenim dana 18.12.2018.godine obratilo se ovoj Agenciji zahtjevom za produženje vodne dozvole za aktivnost zahvatanja vode za potrebe rada objekta za proizvodnju aluminija koji je zaveden kod ovog organa pod brojem:UP/40-1/25-4-154/18, u kojem je navedeno da se

produženje vodne dozvole traži, s obzirom da vodna dozvola broj:UP/40-1/25-4-130/13 od 31.01.2014.godine izdata od strane ove Agencije sa rokom važenja od 5 godina od dana njenog izdavanja, prestaje važiti sa danom 31.01.2019.godine. Uz zahtjev je priložena kopija rješenja o izdavanju vodne dozvole broj:UP/40-1/25-4-130/13 od 31.01.2014.godine.

Podneskom broj:04/13-3932/18 od 14.12.2018.godine, zaprimljenim dana 18.12.2018.godine, podnosilac je zatražio i produženje vodne dozvole za ispuštanje tehnoloških otpadnih voda iz objekta za proizvodnju aluminija izgrađenog u naselju Bačevići, Grad Mostar, a koji je zaveden kod ovog organa pod brojem UP/40-1/25-4-155/18. U podnesenom zahtjevu podnosilac navodi da vodna dozvola broj:UP/40-1/25-4-131/13 od 14.02.2014.godine izdata od strane ove Agencije sa rokom važenja od 5 godina od dana njenog izdavanja, prestaje važiti sa danom 14.02.2019.godine. Uz zahtjev je priložena kopija rješenja o izdavanju vodne dozvole broj:UP/40-1/25-4-131/13 od 14.02.2014.godine.

Nakon što je od strane ovog organa utvrđeno da se zahtjevi temelje na istom činjeničnom stanju, kao i na istom pravnom osnovu, te da je ovaj organ stvarno i mjesno nadležan za rješavanje po podnesenim zahtjevima, konkretno da se zahtjevi odnose se na izdavanje vodnih akata za aktivnosti zahvatanja i ispuštanja otpadnih voda, neophodnih za rad objekta za proizvodnju aluminija i za njihovo rješavanje nadležan je ovaj organ, te da se zasnivaju na istom ili sličnom činjeničnom stanju i sve će se rješavati prema odredbama Zakona o vodama („Sl.novine FBiH“ broj:70/06), to je u skladu sa odredbama člana 125. Zakona o upravnom postupku Zaključkom broj:UP/40-1/25-4-155/18 od 25.02.2019.godine izvršeno spajanje predmeta pokrenutih po naprijed navedenim zahtjevima. Donesenim zaključkom je utvrđeno da će se o spojenim upravnim stvarima voditi jedinstveni postupak u okviru kojeg će se rješavati o svim podnesnim zahtjevima.

Razmatrajući predmetni zahtjev i njemu priloženu dokumentaciju utvrđeno je da se u konkretnom slučaju radi o produženju ranije izdatih vodnih dozvola i to: vodne dozvole za zahvatanje vode broj:UP/40-1/25-4-130/13 od 31.01.2014.godine kojom je u tački 9. dispozitiva utvrđena obaveza investitoru da po isteku iste podnese zahtjev za njeno produženje, te vodne dozvole za ispuštanje tehnoloških otpadnih voda broj:UP/40-1/25-4-131/13 od 14.02.2014.godine kojom je u tački 2. dispozitiva utvrđeno da se ista izdaje na određeni period od 5 godina od dana njenog izdavanja, te da je podnosilac dužan prije isteka utvrđenog roka zatražiti njeno produženje. Kod ovakvog utvrđenja ovaj organ nalazi da je podnosilac zahtjeva u skladu sa definicijama obavezama u ostavljenom roku zatražio produženja vodnih dozvola.

U daljem toku postupka koji je prethodio donošenju ovog rješenja, od strane stručnih osoba Agencije za vodno područje Jadranskog mora Mostar, a uz prisustvo predstavnika podnosioca zahtjeva, dana 27.02.2019.godine izvršen je uvidaj na licu mjesta o čemu je sačinjen Zapisnik broj:UP/40-1/25-4-154/18. Uvidajem na licu mjesta utvrđeno je da u građevinskom pogledu nije bilo izmjena u odnosu na stanje utvrđeno u postupcima izdavanja ranijih vodnih dozvola, da se tehnološke otpadne vode odvođe na separator ulja i masti, a vode iz laboratorija se odvođe na neutralizaciju i dalje na separator, dok se sanitarne otpadne vode odvođe na tretman putem biodiska. Sve otpadne vode se nakon prečišćavanja ispuštaju u recipijent – rijeku Neretvu. Nadalje je utvrđeno da se voda za tehnološke potrebe koristi iz dva bunara i jednog rezervnog, te posebnim vodozahvatom iz rijeke Neretve pomoću 3 pumpna agregata i jednim rezervnim.

U pogledu obaveze navedene u tački 3.2.ranije izdate vodne dozvole broj:UP/40-1/25-4-130/13 od 31.01.2014.godine kojom je naložena ugradnja mjernih uređaja za mjerenje količina zahvaćene vode, ista nije izvršena, te je tačkom 3.1.2. dispozitiva ovog rješenja ponovno utvrđena obaveza korisniku ugradnje mjernih uređaja.

Na temelju dostavljene dokumentacije, utvrđenog činjeničnog stanja i stručnog mišljenja od 29.03.2019.godine, u svrhu smanjenja negativnih utjecaja predmetnog objekta na stanje voda i prava na vode dodijeljena drugim korisnicima, vlasniku odnosno korisniku objekta su ovim vodnim aktom, u tački 3. dispozitiva rješenja, propisani uvjeti kojih se dužan pridržavati prilikom korištenja objekta, u skladu sa člankom 20.,116. i 128. Zakona o vodama („Sl.novine FBiH“ broj:70/06), članom 13. *Pravilnika o sadržaju, obliku, uvjetima, načinu izdavanja i čuvanja vodnih akata* („Sl.novine FBiH“ broj: 31/15), te odredbama *Uredbe o uvjetima ispuštanja otpadnih voda u prirodne recipijente i sistem javne kanalizacije* („Sl.novine FBiH“ broj:101/15, 1/16 i 101/18) i člana 5. i 6. *Uredbe o opasnim i štetnim tvarima u vodama* („Sl.novine FBiH“ broj:43/07).

Obvaze definirane tačkom 3.1.2. i 3.1.3. utvrđene su shodno odredbama člana5. stav 1. *Pravilnika o sadržaju i načinu vođenja evidencije o količinama zahvaćene vode* („Sl.novine FBiH“ broj:83/08).

Na osnovu odredbi člana 20. stav 1. Zakona o vodama, tačkom 3.1.1. i 3.2.1. dispozitiva ovog rješenja utvrđena je obaveza održavanja objekata u funkcionalnom stanju.

U skladu sa odredbama članka 169. i 170. Zakona o vodama i odredbama *Pravilnika o načinu obračunavanja, postupku i rokovima za obračunavanje i plaćanje i kontroli izmirivanja obveza po osnovu opće vodne naknade i*

posebnih vodnih naknada („Sl. novine FBiH“ broj: 92/07, 46/09, 79/11 i 88/11), vlasniku objekta su utvrdene obaveze u tačkama 4. i 5. dispozitiva ovog Rješenja.

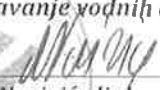
Na osnovu Zakona o federalnim administrativnim taksama i Tarifli federalnih administrativnih taksi („Sl. novine FBiH“ broj: 6/98, 8/00, 43/13), taksa na rješenje utvrđena je u iznosu od **70,00 KM** koju je podnosilac obavezan uplatiti u roku od 15 dana od dana prijema ovoga rješenja u korist Računa javnih prihoda federalnog budžeta na Rn.broj:102-050-00001066-98, otvoren kod „Union banka“ d.d., vrsta prihoda:722112, a dokaz o tome dostaviti ovom organu.

POUKA O PRAVNOM LIJEKU:

Protiv ovog rješenja može se izjaviti žalba Federalnom ministarstvu poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva – Sarajevu, u roku od 15 dana od dana prijema ovog rješenja. Žalba se podnosi neposredno pismeno, usmeno na zapisnik ili preporučeno putem pošte ovom organu i taksira se sa 15,00 KM takse, prema tarifnom broju 3. Tarife federalnih administrativnih taksi.

Dostaviti:

1. Podnosiocu zahtjeva
2. AVP: ISV, Vodna knjiga,
3. AVP - Odjel 51-2
4. FUIP-Vodna inspekcija
5. a/a

po ovlaštenju broj:10-1/34-1-253/14
za Rukovoditelja Sektora za
izdavanje vodnih akata

Mustafa Nezirić, dipl.pravnik

 ALUMINIJ d.o.o. Ante Starčevića bb 88000 Mostar Bosna i Hercegovina		
DATUM: 26. 11. 2020		
REDNI BROJ:	POSREDOVAČKA AGENCIJA:	TEL/FAX:
377	POSREDOVAČKA AGENCIJA	397-883

Broj:UP/40-1/21-4-104/20
Mostar, 16.11.2020.godine

Agencija za vodno područje Jadranskog mora Mostar, rješavajući po zahtjevu podnesenom od strane privrednog društva „ALUMINIJ INDUSTRIJA“ d.o.o. Mostar, za izmjenu pravosnažnog rješenja ovog organa broj:UP/40-1/25-4-154/18 od 19.04.2019.godine, na temelju člana 262. stav 4. Zakona o upravnom postupku ("Službene novine FBiH", br. 2/98 i 48/99) i člana 139. stav 1. Zakona o vodama („Sl.novine FBiH“ broj:70/06), *donosi*

RJEŠENJE *o izmjeni rješenja UP/40-1/25-4-154/18 od 19.04.2019.godine*

1. U rješenju ovog organa broj:UP/40-1/25-4-154/18 od 19.04.2019.godine, u tački 1. riječi „Vlasniku i korisniku objekta, privrednom društvu „ALUMINIJ“ d.d. Mostar“ mijenjaju se i glase:
„Korisniku objekta, privrednom društvu „ALUMINIJ INDUSTRIJA“ d.o.o. Mostar“.
2. U tačkama 3.2.1. i 3.2.4. riječ „vlasnik“ se briše.
3. Ostali dijelovi rješenja ovog organa broj:UP/40-1/25-4-154/18 od 19.04.2019.godine ostaju nepromijenjeni.

Obrazloženje

Privredno društvo „ALUMINIJ INDUSTRIJA“ d.o.o. Mostar, ul. Ante Starčevića 48, ID broj: 4228023990003, obratilo se Agenciji za vodno područje Jadranskog mora Mostar, dana 09.11.2020.godine zahtjevom kojim je zatražena izmjena pravosnažnog rješenja ovog organa broj:UP/40-1/25-4-154/18 od 19.04.2019.godine kojim je kao vlasniku i korisniku objekta, privrednom društvu „ALUMINIJ“ d.d. Mostar izdata vodna dozvola za zahvatanje vode za potrebe rada objekata za proizvodnju aluminija i za ispuštanje tehnoloških otpadnih voda iz objekta za proizvodnju aluminija, izgrađenog u naselju Bačevići, Grad Mostar. U prilogu zahtjeva dostavljena je sljedeća dokumentacija:

- Kopija Aktuelanog izvoda iz sudskog registra Općinskog suda u Mostaru od 02.11.2020.godine;
- Kopija Uvjerenja Kantonalnog poreznog ureda Mostar o registraciji poreznog obveznika broj:13-7-03-12-4-3272-1/20 od 18.05.2020.godine;
- Kopija Ugovora o poslovnoj saradnji od 07.04.2020.godine zaključenog između „ALUMINIJ“ d.d. Mostar i „ALUMINIJ INDUSTRIJA“ d.o.o. Mostar, ovjerenog od strane Notara Pere Muse iz Čitluka OPU-OV-296/2020 od 07.04.2020.godine.
- Suglasnost „Alumunij“ d.d. Mostar broj:04-1604/20 od 05.11.2020.godine za promjenu titulara vodne dozvole;
- Kopija rješenja Agencije za vodno područje Jadranskog mora Mostar o izdavanju vodne dozvole broj:UP/40-1/25-4-154/18 od 19.04.2020.godine.

U podnesenom zahtjevu se navodi da se izmjena navedenog rješenja traži iz razloga izmjene korisnika predmetnog objekta a na temelju zakupa i Ugovora o poslovnoj saradnji od 07.04.2020.godine zaključenog između „ALUMINIJ“ d.d. Mostar i „ALUMINIJ INDUSTRIJA“ d.o.o. Mostar.

Uvidom u dostavljeni zahtjev i njemu priloženu dokumentaciju, ovaj organ našao je da je zahtjev podnosioca osnovan. S obzirom da su ranije izdatim vodnim aktom - izdatom vodnom dozvolom, vlasniku i tadašnjem korisniku objekta privrednom društvu „ALUMINIJ“ d.d. Mostar, shodno odredbama člana 116. Zakona o vodama („Sl.novine FBiH“ broj:70/06) i člana 22. Pravilnika o sadržaju, obliku, uvjetima i načinu izdavanja i čuvanja vodnih akata („Sl.novine FBiH“ broj:6/08,57/09,72/09) utvrđena prava i obveze, to je valjalo pristupiti utvrđivanju svih relevantnih činjenica koje se odnose na ovo pitanje.

Kako je iz priložene dokumentacije nespornim utvrđeno da je vlasnik objekta „ALUMINIJ“ d.d. Mostar, kojem su predmetnom vodnom dozvolom utvrđena određena prava i obaveze, temeljem Ugovora o poslovnoj saradnji od 07.04.2020.godine, pravo korištenja predmetnog objekta prenio na „ALUMINIJ INDUSTRIJA“ d.o.o. Mostar, koji ugovor predstavlja pravni osnov korištenja predmetnih objekata od strane podnosioca zahtjeva, to je slijedom toga utvrđen i osnov za prenos prava i obaveza koje korisnik objekta ima shodno odredbama Zakona.

S obzirom da je raniji nosilac prava i obaveza iz vodne dozvole ovog organa broj:UP/40-1/25-4-154/18 od 19.04.2020.godine, zaključenjem Ugovora o poslovnoj saradnji od 07.04.2020.godine izrazio svoju volju u smislu prenosa prava korištenja predmetnih objekata (član 2. Ugovora) izrazio svoju volju u smislu prenosa prava i obveza iz vodnog akta, a posebnom pismenom izjavom dao saglasnost za izmjenu ranije izdatog pravosnažnog upravnog akta, ovaj organ nalazi da su ispunjeni uslovi za izmjenu predmetne vodne dozvole u smislu odredbi člana 262. Zakona o upravnom postupku.

Shodno odredbama člana 262. stav 3. Zakona o upravnom postupku, ovo rješenje djeluje samo za ubuduće.

Na temelju iznesenog, a u skladu sa članom 262. Zakona o upravnom postupku, riješeno je kao u dispozitivu ovog rješenja.

POUKA O PRAVNOM LIJEKU:

Protiv ovog rješenja može se izjaviti žalba Federalnom ministarstvu poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva – Sarajevu, u roku od 15 dana od dana prijema ovog rješenja.

Žalba se podnosi neposredno pismeno, usmeno na zapisnik ili preporučeno putem pošte ovom organu, i taksira se sa 15,00 KM takse, prema tarifnom broju 3. Tarife federalnih administrativnih taksi.

Dostaviti:

- ① Podnosiocu zahtjeva
2. „ALUMINIJ“ d.d. Mostar
3. U spis UP/40-1/25-4-154/18
4. AVP: Odjel 52-0. Vodna knjiga
5. a/a

